Hydel Bullet

A Monthly Publication of the Kerala State Electricity Board Engineers'Association

Issue - 7, Vol - 5, July 2017

ELECTRICAL SAFETY: WHEN SHALL WE LEARN

In spite of the big talks on the efforts taken by the KSEBL management and the Government of Kerala to reduce electrical accidents in the state. they still continue to ride at alarmingly higher levels. On the issue of public safety, KSEBL management have been reprimanded by many legal forums including the honourable Human Rights Commission, who has directed KSEBL to device and enforce appropriate mechanism to en sure safety to the public and animals.

GB meeting being held at Moolamattom on July 22,2017

Sendoff given to Er.Noushad K.A., EE, Moolamattom Power House by our association during GB meeting at Moolamattom

KSEB Engineers' Association Office Bearers - 2017 - 18

ASSOCIATION

President

Dr. E. Mohammed Shereef

Vice-Presidents

Er. B. Sreekumar

Er. N.T. Job

Er. Bipin Sankar Periyamana

Er. C.P. George

Er. Susan Joseph

General Secretary

Er. G. Shaj Kumar

Treasurer

Er. V. Vishnu Prabhu

Organising Secretaries

Er. V.S. Vivek (North)

Er. J.S. Raji (South)

Secretaries

Er. M. Muhammad Rafi (HQ) Er.B. Nishanth (South)

Er. K. Nagaraja Bhat (North)

BENEVOLENT FUND

Chairman

Er. P. Javakrishnan

Vice Chairman

Er. Sajeev K.

Secretary

Er. Krishnakumar M.

Treasurer

Er. Prasanna Kumar Y.V.

Joint Secretaries

Er. Varsha Mohan (South)

Er. Arun Kumar V.K. (North)

EDITORIAL BOARD

Chief Editor

Er. P. Muraly

Associate Editor

Er. Sunil K. Nair

Er. Kunjunni P.S.

Ex. Officio Members

Er. G. Shaj Kumar

Er. M. Muhammad Rafi

Hydel Bullet

Contents

- Editorial
- Flagged Chairs
  Er. Bipin Sankar Periyamanna
- > Study Report on KSERC ARR order
- The Service Line

Er. K.A.Joseph (Rtd Chief Engineer)

സിനിമയെന്ന മാസ്മരിക ലോകം

Er. രാജൻ വി.

വൃദ്ധസദനത്തിൽ (കവിത)

Er. കെ.പി. ഗോപാലകൃഷ്ണൻ

 ഓൺ ലൈൻ ട്രാൻസ്ഫറും കുട്ട്യോളും പിന്നെ കെട്ട്യോരും

Er. എൻ.ടി. ജോബ്

🕨 ഓണപ്പാട്ടുകൾ

Er. യു.എസ്. രവീന്ദ്രൻ

ഹോട്ടൽ ഭക്ഷണം (നർമ്മം)

Er. ഇ.എം. നസിർ

🕨 താടിപോയെങ്കിലും തടി കേടായില്ല

ജനാന്ത്

- > Letters by Association
- Board Orders

During every relevant public meeting with KSEBL officers, the civil authorities are expressing their concern over the nonstandard electrical installations put in the public places and the safety hazards to the public arising out of these eventualities. Many officers and staff from KSEBL is facing court cases and prosecution, due to various reasons, consequent to the electrical accidents that occurred in their area of control. The number of human loss due to electrical accidents is alarmingly high and now it is riding beyond the control of the KSEBL management or the government and is left to the fate of the individuals!

The study and evaluation of the accidents and the prevailing electrical environment in the state opens the alarmingly worse safety environment in the electricity sector of State, which eventually leads to these accidents and the loss of precious lives. But the most unfortunate and serious aspect is the lack of awareness and concern by the KSEBL management and the government in identifying correctly the complexities in maintaining the supply of electricity and in capturing the gravity of the safety situation in the state. By playing to the tune of the petty politics and objectives dictated by the trade unions, who know nothing about electricity, the philosophies in practising safety or the complexities of the electrical networks, the management and the government is scoring goals to the galleries. By diluting many relevant mandatory requirements specified by statutory agencies in safe handling of electricity, the management has assured a very dangerous environment

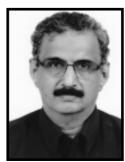
for the public and the field staff. But instead of owning the responsibility for the accidents and loss of life, they evade the responsibility, escape the wrath of the public and save their skin by finding some scape goats among the poor field engineers and field staff. Most of these engineers and staffs, assigned with the responsibility to work in these dangerous environments are not even qualified or trained to do their job as per the mandatory requirements specified by the Central Electricity Authority. Instead, they are doing an extra service to the organisation by doing the jobs, for which they are not qualified or competent enough and hence making them accountable for the lapse and failure of the management is inhuman and cruel.

As everybody knows, electricity is a good friend when handled with care & due respect and worst enemy of life when handled carelessly without respect. As electricity can be dangerous and can dangerously affect the life and property of the citizens, if not handled properly, we have mandatory minimum requirement specified by Central Electricity Authority to handle electricity with safety. These specifications include the availability of minimum number of competent engineers and skilled technicians for the licensee to construct and maintain an electrical network and the system of license for electrical contractors to do electrical installation works. In addition, the mandatory minimum requirement specified by CEA for the construction and maintenance of electrical network needs to be complied to create a better environment of safety in handling electricity at various voltage levels.

Flagged Chairs

Transfer and posting of engineers and officers had been a murky business for several years, thanks to the politicised organisations. Rampant favouritism, nepotism and plain corruption has been the order. Pleadings of the engineers with genuine grievances has gone to deaf ears over the past several years. Officers suffering from diseases and family problems were sent to distant places flouting norms and proliferating their agony for favouring their affiliates. Even pregnant women were not spared. The recent transfer orders are a clear evidence of these murky situations. On such occasions, the aggrieved had to take

Er. Bipin Sankar Periyamanna Vice President

various legal measures to get the justice done.

Our Association has been fighting vigorously to end such discrimination and partisan nepotism. Association has been campaigning for a fair and unbiased norm for transfers and postings of engineers and officers. Association had long ago

It is noted with great regret that we have not even considered the enforcement of many important provisions in the mandatory CEA safety standards to ensure a better safety environment for public and field staff from our electrical network. Over the period, the distribution network has been become complex with multisource, multi-voltage supports and the supports carrying the telecom and cable TV installations. Moreover, best level of quality and reliability is expected by the consumers, because an interruption or lack of quality in the electricity supply may end up in making their normal life miserable. Enforcement of better standards in construction, operation and maintenance is the only way to ensure efficiency of licensee along with better

safety. But instead of enforcing better standards, we are diluting even the minimum requirement specified by the Central Electricity Authority regulations. Eventually this led to the deterioration of the safety environment to the present level and culminated in an alarming situation in many areas of distribution networks. If the government and KSEBL management is not making some serious introspection on the prevailing policies and operandi on execution of works in the distribution system, the prevailing safety environment will be deteriorated to further lower levels.

Hope the management and government show some sense to think beyond petty levels and value the precious life of citizens in the state.

suggested a transparent, on-line transfer mechanism where everyone gets equal and fair opportunity in their posting and placement. A draft formula, based on the existing norms was also suggested by us to HRM department way back in 2013, which was shelved for unknown reasons. In 2016 another appeal for revising the original proposal was also given to HRM.

As a result of the constant fight and appeals, the management finally decided to formulate a new transfer norm for a transparent on-line transfer scheme. Engineers and officers associations were summoned to discuss and finalise the new norms for effecting the transfer order. Eight such discussions and meetings were held so far. The politically affiliated organisations have been trying to forestall the process for protecting their hidden agenda and interests, by not preparing and disclosing the minutes of meetings, misleading the management by wrongly projecting decisions taken in these discussions. In the last round of discussion, a new proposal was made by them to reserve 5% of all posts in all cadres as "flagged posts" to which postings could be done overlooking norms for obvious reasons. Engineers Association has challenged this clandestine proposal, since this proposal would jeopardise the whole objective of formulating a transparent transfer policy. We have asked the authorities to clearly record our objection in the meeting of the minutes.

Another challenging issue is in regard to the posting of women engineers. In the formula under discussion, the in-transfer

index of a person depends mainly on the duration and distance from normal domicile place to the office working or worked. Certain weightage factor multipliers are also applied in the formula. In this formula, women would get only low index because historically women were transferred to near-by places. This is true even after taking a 20% higher gender factor for women in the formula. This would result in almost all women getting transferred out of their domicile places in the ensuing transfer order. This is not justifiable. Therefore it was suggested to reserve the same malefemale ratio for posing of women engineers. However, this could also result in male engineers getting transfers frequently if there are more female engineers in a place than male engineers. This factor has also to be considered. Therefore we indicated a 50-50 cap on this ratio. The matter is however not been finalised since it requires careful analysis of the ratio pattern.

Partisan associations, irritated by our stand on 'flagging' and unnecessarily reserving 5% posts for political nepotism, have began a futile false propaganda through social media. The association is firm on the stand that **no flagged posts** shall be created for any reason. Association unequivocally support privileges extended to women in respect of posting. This has to be done carefully and without causing injustice to either gender because gender equality shall prevail.

KSEB ENGINEERS' ASSOCIATION

TC 26/1300, Engineers House, Panavila, Thiruvananthapuram-695001 Tele.No. 0471-2330696, FAX No. 0471-2330853, Website: ksebea.in E-mail: ksebea@gmail.com

President

Dr. E. Mohammed Shereef

Vice- Presidents

Er. B. Sreekumar (S)

Er. N.T. Job (N)

Er. Bipin Sankar Periyaman (SM)

Er. C.P. George (RA)

Er. Susan Joseph (WE)

General Secretary

Er. G. Shaj Kumar

Organising Secretaries

Er. J.S. Raji (S)

Er. V.S. Vivek (N)

Treasurer

Er. V. Vishnu Prabhu

Secretaries

Er. M. Muhammed Rafi (HQ)

Dated: 24/07/2017

Er. B. Nishanth (S)

Er. K. Nagaraja Bhat (N)

No. KSEBEA / Regulatory / 2017

To

The Chairman & Managing Director KSEB Limited

Sub: KSERC ARR order for 2017-18, its deviation from the policy mandates and KSEBL lapses - reg.

Sir,

We are submitting here with a copy of our study report on KSERC ARR order for 2017 - 18 with relevant proposal for your kind consideration.

It is evaluated that the suo - moto tariff order issued by the Honourable KSERC for 2017 - 18 has not complied many of the mandate and frame works provided in the Electricity Act and the Tariff Policy. The KSERC approach on rationalisation of tariff, subsidy and cross subsidy issues, spirit of methodology specified for arriving the cost of supply, the energy loss calculation etc need to be contested for the benefit of the organisation. It lacked initiatives to introduce two - part tariff, to introduce energy audit without human intervention and popularise the smart meters with rmote metering technology which are mandated by tariff policy to comply with a specified time frame.

Again, it is observed that there are serious lapses from the part of KSEBL in timely submission of capital investment plan for approval, filing application to KSERC for realisation for extra cost of power through tariff consequent to the failure of monsoon and submission of truing up accounts in time. On evaluation of relevant issues by our association, it is noticed that many of these lapses are not corrected and continuing without much concern on the serious consequences.

As these aspects are of utmost importance for the survival of the organisation in the change environment, KSEB Engineers' Association request your personal intervention to initiate appropriate steps to ensure compliance of these aspects without further delay.

Vice president (RA)

POLICY MANDATES, KSERC'S TARIFF ORDER FOR 2017-18 & KSEBL LAPSES

INTRODUCTION

The Electricity Act, National Electricity Policy & Tariff Policy mandate the rationalisation of tariff and advocate for a system of tariff that reflects the efficient and prudent cost of supply of electricity. A good tariff mechanism need to cover the investment requirement and maintenance requirement of the electrical network to ensure quality and reliability of supply and the quantum of electricity transacted as a commodity.

According to Section 45(3) of EA 2003, the charges for electricity supplied by a distribution licensee may include

- (a) a fixed charge in addition to the charge for the actual electricity supplied and
- (b) a rent or other charge in respect of any electric meter or electrical plant provided by the distribution licensee.
- According to Section 61 of EA 2003, the Appropriate Commission shall, subject to the provisions of this Act, specify the terms and conditions for the determination of tariff, and in doing so, shall be guided by the following, namely: -
- (b) the generation, transmission, distribution and supply of electricity are conducted on commercial principles
- (d) safeguarding of consumers' interest and at the same time, recovery of the cost of electricity in a reasonable manner;
- (g) that the tariff progressively reflects the cost of supply of electricity and also, reduces cross-subsidies in the manner specified by the Appropriate Commission

Accordingly, a two-part tariff system is recommended in Tariff Policy with annual fixed charges to take care of the investment cost, the O&M costs and the administrative expenses. The cost of investment includes the return on investment, the loan cost, the rate of annual depreciation, cost of management of forging exchange. The variable charge takes care of the quantum of electricity supplied with respect to the time of consumption. Only 20% variation is allowed in tariff from the average cost of supply and the responsibility of subsidy is assigned to the respective state governments as per the mechanism specified in Section 65 of Electricity Act. The tariff policy mandates

reasonable return on investments and directed to initiate road maps with a direction to ensure viability of the sector with better efficiency and less risk. This report is an effort to evaluate the KSERC tariff order for 2017-18 with respect to legal and policy framework provided and to enlighten us on the serious lapses reported by KSERC from the part of KSEBL.

RATIONALIZATION OF TARIFF

The rationalization of electricity tariff is envisaged to make transaction of electricity as a commodity - simple and straight and to create an environment for realisation of efficient and prudent cost from every consumer based on quality, reliability and quantum of electricity supplied. Accordingly, in Para 8.2(3) of Tariff Policy, it is mandated that Section 65 of EA need to be followed for grant of subsidies based on the direction of the government. Section 65 of EA mandated that no direction of the State Government regarding grant of subsidy to consumers in the tariff determined by the State Commission shall be operative if the payment on account of subsidy as decided by the State Commission is not made to the utilities and the tariff fixed by the State Commission shall be applicable from the date of issue of orders by the Commission in this regard. Again, the state commission is directed to ensure implementation of this provision by determining the tariff initially, without considering the subsidy commitment by the State Government and subsidised tariff shall be arrived at thereafter considering the subsidy by the State Government for the respective categories of consumers. But it is observed that KSEBL has not considered this aspect seriously and consequently resulted in revenue deficit due to the Board Orders issued subsequent to previous tariff revision.

In the KSERC tariff order for 2017-18, we have 36 tariff categories with 20 categories of LT tariff, 8 categories of HT tariff, 6 categories of EHT tariff and 2 categories of traction tariff. By allowing so many categories in electricity tariff, KSERC has made the transaction of electricity more difficult and too complicated. Too many categories in tariff results in too many complexities in correct conception of the system of tariff and identical conception of philosophies by different individuals. This leads to unnecessary friction with consumers while assigning the tariff. Thus, the life of field officers in KSEBL has been made miserable subsequent to the disputes and arguments arising out of tariff assignments. It is observed that, instead of complying the basic philosophy of rationalisation, the system of tariff has been made more irrational by creating new tariff categories in every tariff order. To conceive the rationale behind different price for the same quantum of electricity delivered to a consumer from the same pole is something difficult for a common man. As such, the KSERC tariff orders are not in tune with the mandate for the rationalisation of tariff provided to them as per the provisions in the Electricity Act and Tariff Policy. Hence KSEBL need to take appropriate steps to ensure the compliance of the spirit envisaged in the Electricity Act and Tariff Policy, which will ensure efficiency and simplicity in the task assigned to the field engineers.

AVERAGE COST OF SUPPLY & CROSS SUBSIDY ISSUES

Tariff Policy mandate only 20% variation from average cost of supply and directs to ensure realisation of at least 50% of the average cost supply even from the BPL category. Again, the average cost of supply at different voltage levels need to be identified with the consideration of appropriate AT & C loss and segregation of technical loss from the AT & C loss. By any standard, the average cost of supply at higher voltage level must be less than that of the lower voltage levels due to the technical losses at every transformation & transmission stage and due to the extra investment requirements. Moreover, the O & M cost for delivering the electricity at lower voltage levels are always much higher than that in the higher voltage levels due to extra maintenance requirements for the equipments and lines in the lower voltage levels. But it is observed that the KSERC order has not taken this basic fact and mandate in the frame works for tariff determination. In many cases, the tariff at lower voltage level is lower than the tariff at higher voltage level. This may provide discouraging signals to the consumers to investment in their installation to receive electricity at higher voltage levels due to the fact that the extra investment to receive electricity at higher voltage will end up at higher electricity charges for them! The distribution at higher voltage level must be encouraged as it is beneficial to the system by way of reduction in transformer loss and line loss in addition to the additional benefit of less investment requirement and O&M cost for the license. Kindly note that the % sale of electricity at LT level is showing an increasing trend for KSEBL with respect to the previous years and this will adversely affect the KSEBL efforts to reduce technical loss in the system.

Even though we have 36 tariff categories, we have no tariff at 33 kV level in HT. For EHT (Commercial) & EHT (General) the 66kV, 110kV and 220kV voltage level is assigned with combined tariff. Less investment requirement, less transformation loss and less line loss for higher voltage levels are not considered in determining tariff.

According to the ARR order, the distribution loss associated with EHT has been taken as 0%, with HT it was identified as 5.5% and with LT it is estimated as 11.39%. It is presumed that the stated LT loss include the technical loss in the distribution transformer also. If the LT loss may be subdivided further, 8.39% may be considered as LT line loss & 3% may be considered as transformer loss. As such, the average cost of supply for LT consumers availing electricity directly from transformer is at least 8.39% less attributed to LT line loss. As such, they are eligible for a separate tariff based on the philosophy of average cost of supply.

To sum up, it is observed that proper efforts were not made in arriving genuine average cost of supply for various categories of consumers as mandated in the electricity act and tariff policy and to provide reasonable direction and road map in enforcing this basic philosophy of tariff determination.

Comparison of Mandatory Minimum & Maximum with KSERC Tariff

Category	Av. Cost	(-) 20%	KSERC (Min)	(+) 20%	KSERC (Max)
	(kserc)	(Mandatory Min.)		(Mandatory Max.)	
EHT	4.76	3.81	4.70 (Ind-220kV)	5.71	7.10 (EHT-com)
HT	5.03	4.02	2.80 (HT-IIIA)	6.04	7.30 (HTIV-com)
LT	5.37	4.30	1.80 (VI-D)	6.50	9.30 (VII-A)

The cost of supply at different voltage levels have been taken by KSERC as EHT- Rs.4.76 /kWh; HT- Rs. 5.03/kWh and LT- Rs.5.37/ kWh. According to Para 8.3(2) of tariff policy, only 20% variation from the average cost of supply is mandated and accordingly the minimum energy charge for LT must be Rs. 4.30/- per kWh and maximum Rs. 6.50/- per kWh. It is mandated that even for BPL consumers who consumes electricity below a specified level must be charged at least 50% of average cost of supply and accordingly it should be Rs.2.70/kWh or more. But the KSERC order 2017-18 we have a slab of Rs. 1.50/kWh for BPL with consumption of up to 40 kWh per month. Again, the cross-subsidy mandate of lower rate (Rs.4.30/-) is not compiled for domestic consumers with consumption up to 250 kWh per month consequent to system of telescopic tariff rate is allowed for them. The Agricultural Tariff LT-V(A) & LT V (B) with energy charge Rs. 2.00 & Rs.2.50 per kWh is also far below the minimum mandate of Rs. 4.30/- per kWh. Again, we have LT VI (D) tariff, the lowest with no fixed charge & only Rs. 1.80/- per kWh.

In para 8.3 of the tariff policy, it is stated that "the State Governments can give subsidy to the extent they consider appropriate as per the provisions of section 65 of the Act. Direct subsidy is a better way to support the poorer categories of consumers than the mechanism of cross-subsidizing the tariff across the board. Subsidies should be targeted effectively and in transparent manner. As a substitute of cross subsidies, the State Government has the option of raising resources through mechanism of electricity duty and giving direct subsidies to only needy consumers. This is a better way of targeting subsidies effectively".

Please see Para 8.3(4) which says "Extent of subsidy for different categories of consumers can be decided by the State Government keeping in view various relevant aspects. But provision of free electricity is not desirable as it encourages wasteful consumption of electricity. Therefore, it is necessary that reasonable level of user charges is levied. The subsidized rates of electricity should be permitted only up to a pre-identified level of consumption beyond which tariffs reflecting efficient cost of service should be charged from consumers. If the State Government wants to reimburse even part of this cost of electricity to poor category of consumers the amount can be paid in cash or any other suitable way. Use of prepaid meters can also facilitate this transfer of subsidy to such consumers"

Thus, it is observed that KSERC has not taken any effort to ensure that the tariff order 2017-18 is in tune with the subsidy mandate and cross subsidy mandates provided to the commission through Electricity Act and Tariff Policy. KSEBL need to take these aspects seriously to retain the bulk consumers with paying capacity to ensure the financial viability of the organisation.

CROSS-SUBSIDY SURCHARGE AND ADDITIONAL SURCHARGE FOR OPEN ACCESS

As shown in the cross-subsidy table, the upper limit for the tariff provided by KSERC in case of EHT, HT & LT consumers are exorbitantly high with respect to the mandatory limit provided by the tariff policy. Thus, it is natural that these consumers opt for open access as the cost of electricity in the open market is much less than the cost charged on them by the KSERC tariff. Most of these consumers are bulk consumers and the financial viability of KSEBL is very much depends on their affordability to pay crosssubsidy to the domestic, agriculture and charitable institutions whose assigned tariff by KSERC is far below the specified mandatory minimum. KSERC need to comply the mandate provided to it through the tariff policy to have level paying ground for the utility and the balanced growth for the electricity industry in the state. Unless the cross-subsidy surcharge and additional surcharge for open access is determined realistically providing appropriate weightage for actual tariff components, the financial viability of KSEBL shall be endangered. A consumer who is permitted open access will have to make payment to the generator, the transmission licensee whose transmission systems are used, distribution utility for the wheeling charges and, in addition, the cross-subsidy surcharge. The computation of cross subsidy surcharge, therefore, needs to be done in a manner that while it compensates the distribution licensee, it does not constrain introduction of competition through open access.

Accordingly, tariff policy has provided a surcharge formula:

Surcharge formula:

S = T - [C/(1-L/100) + D + R]

Where

S is the surcharge

T is the tariff payable by the relevant category of consumers, including reflecting the Renewable Purchase Obligation

C is the per unit weighted average cost of power purchase by the Licensee, including meeting the Renewable Purchase Obligation

D is the aggregate of transmission, distribution and wheeling charge applicable to the relevant voltage level

L is the aggregate of transmission, distribution and commercial losses, expressed as a percentage applicable to the relevant voltage level

R is the per unit cost of carrying regulatory assets

The formula was provided with following conditions

 The formula may not work for all distribution licensees, particularly for those having power deficit, the State Regulatory Commissions, while keeping the overall objectives of the Electricity Act in view, may review and vary the same taking into consideration the different circumstances prevailing in the area of distribution licensee.

- Provided that the surcharge shall not exceed 20% of the tariff applicable to the category of the consumers seeking open access.
- Provided further that the Appropriate Commission, in consultation with the Appropriate Government, shall exempt levy of cross subsidy charge on the Railways, as defined in Indian Railways Act, 1989 being a deemed licensee, on electricity purchased for its own consumption.

In the ARR order 2017-18, the surcharge formula with the conditions provided in the tariff policy has taken by KSERC for computing the open access surcharge. But it is to be noted that the 20% limitation is relevant only if KSERC issued a tariff order in tune with tariff policy, limiting the tariff for all categories of consumers within 20% of average cost of supply. In case of railway, the railway tariff should have reflected at least the average cost of supply. Thus, the cross-subsidy surcharge for open access do not compensate the expenses incurred by the distribution license as envisaged in the Tariff Policy.

Moreover, with the system of two-part tariff is yet to be implemented, the fixed charge in the tariff order may not reflect the cost of investment made by the licensee. Thus, the tariff order may end up at "reverse subsidy" from weaker consumers to sustain the open access consumers if the surcharge formula is not appropriately revised based on the realities.

REGULATORY ASSET AND CARRYING COST

As per the tariff policy 2016, no creation of Regulatory Assets shall be allowed under business as usual conditions. The recovery of outstanding Regulatory Assets along with carrying cost of Regulatory Assets should be time bound and within a period not exceeding seven years. The State Commission may specify the trajectory for the same.

But KSERC in Para 1.18 of its ARR order says "It may not be appropriate for the Commission to allow KSEB Ltd to take advantage of its own lapses, which can either be wilful or inadvertent. KSEB Ltd does also appear to be unconcerned about the directives given by the Hon'ble Supreme Court and by the Hon'ble APTEL to the effect that, the consumers should not be burdened with the carrying cost on regulatory assets, if any, caused by the delay on the part of the licensee, in filing application for truing up of accounts and for recovery of fuel surcharge".

Para 3.6 of the KSERC ARR order says, "The licensee has to submit specific application for determination of tariff duly considering the revenue gap, the regulatory assets, if any, and such other facts. In the past also, KSEB had not submitted in time the applications for determination of tariff".

Para 12.54 of the KSERC ARR order says; "the revenue gap for FY 2011- 12 and 2013-14 has to be allowed to the Appellant. However, carrying cost, if any, for the period of delay in filing the ARR/Tariff petition shall not be allowed because the delay has not been caused on account of their default."

According to the KSERC ARR order, "the total accumulated revenue gap as on 31.03.2013 is Rs.4944.05 crore". But not allowed any carrying cost for this huge amount. This is of seriously concern and affects the financial viability of the organisation. As such, the management need to ensure corrective actions to ensure the timely realisation of the future revenue in time and the realisation of the eligible carrying cost through tariff.

CAPITAL INVESTMENT & KSERC APPROVAL

As per Para 1.10(h) of the ARR order, KSERC informs that, "the expenses incurred by the licensees without the approval of the Commission and the expenses which are not prudent will not be allowed to be passed on to the consumers by way of tariff".

As per Para 3.35 of ARR order, KSERC stated that "KSEB Ltd is not in the practice of obtaining prior approval for the investments in various projects".

As per Para 4.6 of ARR order; "KSEB Ltd has not filed before the Commission, the application for the approval of ARR and for the determination of tariff for the years 2016-17 & 2017-18. In the absence of details of fixed assets of SBU-G, SBU-T and SBU-D for estimating the depreciation for the years 2016-17 and 2017-18, the Commission has provisionally estimated in the notice dated 26.06.2016, the depreciation for the year 2016-17 at Rs 414.80 crore, ie., at the same level as that approved by the Commission for the year 2014-15 vide the order dated 14-8-2014". As per Para 15.1(b) of ARR order- the directive; "KSEB Ltd shall submit its detailed programme for capital investment for generation, transmission and distribution works with physical and financial targets as well as the appropriate funding plan. After the re-organization of the erstwhile KSEB into KSEB Ltd with SBUs, as per the Second Transfer Scheme, the SBU-G, the SBU-T and SBU-D shall submit the capital investment plan and obtain approval of the Commission".

From above, it is evident that the tariff order does not consider the investments made after the submission of the data for the year 2014-15. As such, KSERC approval of the investment plan is the primary requirement to ensure transparency, appropriate return on the investment through tariff and reduce the regulatory risks involved in the expenditure. But it is observed that in spite of these consequences, many ongoing projects and investments have not obtained the required approval from KSERC. Thus, the capital investments which are under taken by KSEBL is subjected to heavy regulatory risks without the confidence of relevant stake holders including KSEB Engineers Association. Hence, we request the management to ensure prior approval of KSERC for all the capital investment plans in the future projects and necessary action for getting the approval for all the ongoing projects. As the execution need to be done in tune with the approval received from the KSERC, a techno – economic study of the project may be conducted by independent agencies like CEA/CPRI for big projects, which shall reduce the regulatory risk, in the eventuality of initiation of works before the KSERC approval.

THE COSTS DUE TO VARIATION IN FUEL PRICE & POWER PURCHASE COST

According to tariff policy; "Commission shall specify an appropriate price adjustment formula for recovery of the costs, arising on account of the variation in the price of fuel, power purchase etc. on monthly/quarterly basis for recovery of all prudent costs of the generating company and the licensee".

As per Para 12.66 of ARR order; "the licensee could have realized such additional cost of power purchase by way of fuel surcharge immediately after each financial year. The licensee has not realized such additional cost of power purchase from the consumers. In view of the delay in filing the application for truing up of accounts, the Commission does not propose to allow the carrying cost on such revenue gaps and therefore, the licensee has to bear the burden of carrying cost".

From above it is evident that KSERC may not allow any carrying cost for the extra expense incurred by KSEBL, consequent to the lack of generation in hydro power to the tune of 1500 to 2000 MU during the monsoon failure in 2016-17 or earlier. This is of serious consequences to the normal function of the organisation. Hence appropriate steps need to be taken to ensure specification of appropriate price adjustment formula by KSERC and for submission of application to KSERC for realisation of the additional cost of power without delay.

TWO PART TARIFF

According to Para 8.4 (1), Two-part tariffs featuring separate fixed and variable charges and time differentiated tariff shall be introduced on priority for large consumers (say, consumers with demand exceeding 1 MW) within one year and subsequently for all consumers within a period of five years or such period as may be specified. But the tariff order for 2017-18 has not taken appropriate steps towards the determination of annual fixed charge based on investment costs and O&M cost or to decide the variable charge in tune with the power purchase cost from various categories of consumers. Moreover, the system of two-part tariff with fixed charge reflecting the cost of investment is the basic requirement to ensure the freedom of availing content through open access with the viability of the sector in the future scenario of carrier - content separation. Hence KSEBL need to liaison with KSERC to move towards the two part tariff system at the earliest.

SMART METERS, RES INTEGRATION AND ENERGY AUDIT

Proper metering and billing of every consumers and utilisation of smart meter technology in the distribution system is another important policy directive. Smart meters have the advantages of remote metering and billing, implementation of peak and offpeak tariff and demand side management through demand response. These would become essential in future for load-generation balancing due to increasing penetration of intermittent type of generation like wind and solar power.

Hence smart meters are mandated for

- a. Consumers with monthly consumption of 500 units and more at the earliest but not later than 31.12.2017;
- b. Consumers with monthly consumption above 200 units by 31.12.2019.

Further, two-way smart meters shall be provided to all prosumers, who also sell back electricity to the grid as and when they require.

In order to enable energy audit in the distribution system, it is mandated that all distribution companies shall ensure smart meters in their electricity system throughout the chain from transformers at 132kV level right down to distribution transformer level at 11kV and further down to each consumer. Further, in order to reduce theft of power, the distribution companies should have enabling feature like distribution SCADA with distribution management system and energy audit functions. SERCs are directed to mandate these to be in place within two years.

KSEBL need to plan now for appropriate investment on creating appropriate metering infrastructure and the communication infrastructure to ensure real time controls and energy audit with integration of RES in the system as per the time limit specified in the tariff policy. Hence the next MYT plan starting from 2018-19 may include relevant proposal for the same.

CONCLUSION

The KSERC tariff order for 2017-18 has not complied many of the directives and frame work provided in Electricity Act and Tariff Policy for rationalisation of tariff, subsidy and cross subsidy issues, spirit of methodology specified for arriving the cost of supply, the loss calculation etc. It lacked initiatives to introduce two-part tariff, to introduce energy audit without human intervention and popularise the smart meters with remote metering technology which are mandated by tariff policy to comply with a specified time frame.

It is observed that there are serious lapses from the part of KSEBL in timely submission of capital investment plan for approval, filing application to KSERC for realisation of extra cost of power through tariff consequent to the failure monsoon and submission of truing up accounts in time.

As these aspects are of utmost importance for the survival of the organisation in the changed environment, the KSEBL management may initiate appropriate steps to ensure compliance of these aspects without further delay.

The Sevice line

The Act 2003 gives the definition of service line, distributing main and it gives the normal design of the distribution system. But the repealed Act 1910 had a detailed description of the service line in the schedule to the Act. Had there been a detailed description of the service line in the Act 2003 it would have helped the readers in correctly comprehending the matter. The situation calls for some corrective action lest engineers might find it difficult to force the line through private property if necessity arises.

The service line by definition is the electric supply line to connect up a premises to the distributing main and the distributing main is the portion of the main with which service lines are connected up. To understand the definition, one has to visualise a situation of premises abutting a street and the premises being connected by radial service lines. There can not be a more efficient distribution system and that is why the Acts putforth such a design for the system.

The schedule VII of the Act 1910 further gives the picture of service lines being placed in streets so that it may become a distributing main when more premises abutting the street are connected to it. The design, points to the fact that the service line is an electric supply line for connecting up a single premises and that for the further growth of the system, service lines are to be placed in streets.

Er. K.A.Joseph (Rtd Chief Engineer)

Then what about the portion of the service line placed in one's private property to connect up the premises. It goes without saying that the route of that portion of the service line is the option of the owner of the property. Here what is of importance is to note that further extension of line to this is not to be taken. In other words the service line is expected to be terminated at the premises of the consumer.Extension can only be taken from the part of the line placed in the streets. Hence the part of the service line placed in the private property can be of weatherproof or placed underground.If needed the service can also be connected up as a gate connection and in that case the onus of the construction of that part of the line in the property rests with the consumer as it forms part of the electrical installation of the consumer.

In fact the question of forcing a service line through private property does not normally arise at all. This is because as

സിനിമയെന്ന മാസ്മരിക ലോകം

മനുഷ്യരിൽ അപൂർവ്വം ചിലർക്കു ലഭി ക്കുന്ന ദൈവാനുഗ്രഹമാണ് സർഗ്ഗവാസന-വൈഭവങ്ങൾ. ആദ്യകാലങ്ങളിൽ അതിൽക്കൂടി യുള്ള ഉപജീവനം അത്ര സാദ്ധ്യമായിരുന്നില്ല. അന്നൊക്കെയിവർ കൊട്ടാരം, ഇല്ലങ്ങൾ , തറ വാടുകൾ, മറ്റാഢ്യഗൃഹങ്ങളിൽ ആശ്രിതരായി ക്കൂടിയാണു കാലക്ഷേപം നടത്തിയിരുന്നത്.

കോയമ്പത്തൂർ വരെ പോയിട്ട് അതുപോ

ലൊരു അവസരം വീണ്ടും വീണ്ടും കിട്ടുന്നതി

പ്പോഴാണല്ലൊ, ഈ ചാകര മൂന്നുനാലു ദിവ

സത്തേക്കു ഉണ്ടാകുമെന്നാണ് തോന്നുന്നത്.

already discussed service lines are taken along streets and generally there would be a pathway to reach one's premises. The path way even if it is not a street could be taken to place the service line. The word street includes any path way over which public have a right of way. The misconcept

Er. രാജൻ വി.

അതിനൊരു പരിഹാരമെന്ന രീതിയിലാണു പിൽക്കാലത്തു പകർപ്പവകാശവും പേറ്റൻസി യുമൊക്കെ നിലവിൽ വന്നത്.

ഇന്നിതു, പല മാറ്റങ്ങൾക്കുശേഷം ഒരു വൻ ബിസിനസ്സായി മാറി. അങ്ങനെ ആ മേഖല വിശേഷിച്ചും ദൃശ്യകലകളിലെ റാണി യായ സിനിമാരംഗം സൂത്രധാരന്മാരുടേയും അവരുടെ ഗുണ്ടകളുടെയും കേളീരംഗമായി, സമൂഹവും സർക്കാരും വെറും മാപ്പുസാക്ഷി കളുമായി. രാഷ്ട്രീയക്കാർ കുറുക്കന്റെ കൗശല ത്തോടെ ഈ സാഹചര്യത്തെ മുതലെടുത്തു. അത് ഈ മേഖലയിൽ കൂടുതൽ താല്പര്യ ങ്ങളും വ്യക്തിവിദേഷങ്ങളും കുടിപ്പകകളും വളർത്തിയതു സ്വാഭാവികം. പണമായി എല്ലാ പേർക്കും ദൈവം, അതുകൊണ്ടുതന്നെ പണം സമ്പാദിക്കാൻ എത്ര ഹീനവും ക്രൂരവുമായ കൃത്യങ്ങൾപോലും ഒരു മനസാക്ഷിക്കുത്തുമി ല്ലാതെ ചെയ്യാമെന്ന സ്ഥിതി സംജാതമായി, അപ്പോൾ പിന്നെ കാട്ടേഷനും പീഡനവും അതിന്റെ ചിത്രീകരണവുമൊന്നും വാർത്തയ ല്ലല്ലൊ . മേഖലയിലെ ഉത്തരവാദപ്പെട്ടവരേയും സംഘടനകളേയും ഇവർ സാമം, ദാനം, ... തന്ത്രങ്ങളിൽക്കൂടി ഒതുക്കും.

of shortest route for service lines do lead some engineers to force the line through private properties. Actually the question of selecting the shortest route arises only after placing that portion of the service line abutting the premises in streets.

വൃദ്ധസദനത്തിൽ

Er. കെ.പി. ഗോപാലകൃഷ്ണൻ

"**അ**മേ ക്ഷമിച്ചീടുക, അമ്മയെ ഇന്നീ സദനത്തിൽ മേട്രനെയേല്പിച്ച് ഇന്നുതന്നെയെനിക്കെത്തണം ലണ്ടനിൽ വന്നിടും വീണ്ടുമടുത്തവർഷത്തിലും.

ലണ്ടനിൽ നല്ല തണുപ്പാണമ്മയ്ക്ക് പണ്ടേ തണുപ്പ് സഹിക്കുവാൻവയ്യല്ലോ അല്ലെങ്കിലമ്മയെ കൊണ്ടുപോയീടുവാൻ തെല്ലുംമടിയ്ക്കില്ലെന്നറിയാമല്ലോ.

അമ്മയ്ക്കു വേണ്ടുന്നതൊട്ടും കുറയ്ക്കാതെ തന്നിടാൻ, ആരോഗ്വ സൗഖ്യങ്ങൾ നോക്കുവാൻ സന്നദ്ധരായവർ, സേവനതല്പരർ ഇന്നീ സദനത്തിലെത്രയോപേരവർ.

ഒന്നുകൊണ്ടും വിഷമിക്കരുതെന്നമ്മ നന്നായിനോക്കണം പണമെത്രവേണമെ -ന്നൊന്നറിയിക്കുകിലാക്ഷണം തന്നെ ഞാൻ തന്നിടു മെന്നങ്ങുറപ്പുകൊടുത്തു ഞാൻ. ആകയാലമ്മതൻ കാര്യങ്ങൾ നോക്കുവാൻ ക്യൂവായിനില്പാണ് സന്നദ്ധസേവകർ. " ഒന്നുമേ വേണ്ടെനിക്കെൻ പ്രിയമക്കളേ ഒന്നേയെനിക്കെന്റെയുള്ളിലെയാഗ്രഹം. എന്നേപിരിഞ്ഞുപോയ് എൻപ്രിയനവിടുത്തെ സന്നിധിയിലെത്രവേഗത്തിലെത്തണം.

എന്നുമീ പ്രാർത്ഥന, എൻപ്രിയമക്കളെ ഇന്നുതന്നെ നീ പുറപ്പെട്ടു കൊൾക, നിൻ പൊന്നോമനപ്പുത്രർ, നിൻപ്രിയഭാര്യയും നിന്നെയും കാത്തുകാത്തങ്ങിരിപ്പാണവർ.

ഒന്നേയൊരാഗ്രഹം, പോകുമ്പോളമ്മക്കായ് പിന്നത്തെ വർഷം വരുന്നൊരുനാൾ വരെ ഇത്തിരിസ്നേഹമീ സദനത്തിൽമേട്രനെ ഒട്ടും മറക്കാതെ യേല്പിച്ചുപോകണേ".

അങ്ങനെയാണല്ലൊ സിനിമയിലും, രാഷ്ട്രീയത്തിലെന്നപോലെ മക്കൾ സിനിമ യിൽ വന്നത്. നമ്മുടെ പ്രധാന താരങ്ങളുടെ മക്കളൊക്കെയിന്നു താരങ്ങളല്ലെ, യൊക്കെ വൻ സന്നാഹത്തോടെയല്ലെ ലോഞ്ച് ചെയ്യുന്നത്, അതിനൊക്കെ ഈ സംഘങ്ങളുടെ സഹായമുണ്ടാകുമല്ലൊ. രണ്ടുമക്കൾ ലോഞ്ചി ങ്ങിനു തയ്യാറായി നില്ക്കുകയാണല്ലൊ. ഇതി നിടയിൽ ഇതൊക്കെകൊണ്ട് കലാസ്വാദന മെന്ന മനുഷ്യന്റെ അടിസ്ഥാന ചോദനക്ക് ഏല്ക്കുന്ന ആഘാതത്തെക്കുറിച്ചു വേവലാതി ആർക്കുമില്ല. സിനിമയിലെ നായകനെ ജീവി തത്തിലെ ഹീറോയായി കൊണ്ടുനടക്കുന്ന കൗമാര-യുവാക്കളിലും മറ്റുളളവരിലും ഈ സംഭവങ്ങളുണ്ടാക്കുന്ന ഇച്ഛാഭംഗംമൂലമുള്ള മനോവ്യഥ വളരെ രൂക്ഷമായിരിക്കും.പുതു

തലമുറയുടെ സ്വഭാവ രൂപീകരണത്തെ പോലുമതു ദോഷകരമായി ബാധിക്കും. ക്രിക്ക റ്റുകളിക്കാൻ പണം വാങ്ങി കളി തോറ്റുകൊടു ക്കുമ്പോഴും സഹകളിക്കാരനിട്ടുപാരവയ്ക്കു മ്പോഴും സംഭവിക്കുന്നതുമിതാണ്. ക്രിക്കറ്റിൽ സുപ്രീംകോടതി ഇടപെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതുപോലെ ഇവിടെ സർക്കാർ ശക്തമായി ഇടപെടലുകൾ നടത്തണം. നേതാക്കാന്മാർക്കൊക്കെ സിനിമാ മേഖലയിലെ അനാശാസ്യ പ്രവണതകളെ കുറിച്ചു കുറച്ചെങ്കിലുമൊക്കെ അറിയാമായിരുന്നു, പക്ഷെ ഉപഹാരസ്മരണവച്ചു എല്ലാപേരും മൗനം ദീക്ഷിച്ചു. ഇതിനിയും തുടർന്നാൽ മനു ഷ്യന്റെ സമൂഹത്തിന്റെ മൃദുലചോദനകൾ തന്നെ നശിക്കും. അതുകൊണ്ട് ഗവൺമെന്റ് ഇടപെടൽ എത്രയും പെട്ടെന്നുണ്ടാകണം.

ഓൺ ലൈൻ ട്രാൻസ്ഫറും കുട്യോളും പിമ്നെ കെട്യോരും

Er. എൻ.ടി. ജോബ്

ഒ3ൺലൈൻ തട്ടിപ്പ് - തട്ടിപ്പ് എന്നു കേട്ടു പരിചയമുള്ള വൈദ്യുതി ബോർഡിലെ ജീവന ക്കാരിപ്പോൾ അതിലേക്കു അടുത്തുകൊണ്ടി രിക്കുകയാണെന്നൊരു തോന്നൽ എല്ലാവ രിലും ബലപ്പെടുന്ന രീതിയിലാണ് കാര്യങ്ങ കഴിഞ്ഞ നവംബർ മാസത്തിൽ ളുടെ ഗതി. എല്ലാവർക്കും പ്രതീക്ഷ നൽകി സ്ഥലം മാറ്റ ങ്ങൾക്കു കുറെ മാനദണ്ഡങ്ങളും അതിലേറെ ട്രാൻസ്ഫറുകൾ ഓൺലൈനാക്കുമെന്നു പ്രഖ്യാപിച്ചുകണ്ടപ്പോൾ എന്തോ നല്ലതു നട ക്കുവാൻ പോകുന്നു എന്ന തോന്നലുണ്ടായി. വിഷു കൈനീട്ടമായി പൊതുസ്ഥലംമാറ്റ ഉത്ത രവുകൾ ഇറങ്ങുമെന്നു കൂടി കേട്ടപ്പോൾ സന്തോഷത്തിനിനിയെന്തു വേണമെന്നു ചിന്തി ച്ചുപോയി.

അതിൽ കൂടുതൽ സന്തോഷിച്ചത് സ്കൂളു കളിൽ പഠിക്കുന്ന കുട്ടികളുള്ള മാതാപിതാക്ക ളായിരുന്നു. ഏപ്രിലിൽ ഉത്തരവുകൾ ഇറങ്ങു കയാണെങ്കിൽ കുട്ടികളെ സ്കൂളുകളിൽ ചേർക്കുന്നതിനുള്ള സാവകാശം ലഭിക്കുമെന്നു ളളതായിരുന്നു സന്തോഷത്തിനുള്ള കാതൽ.

പിന്നീടുളള ഓരോ മാസവും പുതിയ പുതിയ പ്രഖ്യാപനങ്ങൾ വന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. സാധാരണ പോലെ ജനുവരിയിൽ പൊതുസ്ഥ ലമാറ്റത്തിനുളള അപേക്ഷകൾ സ്വീകരിക്കുന്ന തിനുളള ഉത്തരവിറങ്ങാതെ വന്നപ്പോൾ ചെറിയ അങ്കലാപ്പുകൾ തുടങ്ങിയിരുന്നു. സ്ഥലംമാറ്റത്തോട് ചേർത്ത് പുതിയ പുതിയ

കേൾക്കുവാൻ വാക്കുകൾ തുടങ്ങി. ഇൻഡക്സ് ഡോമിസൈൽ, മുൻപ് ജോലി ചെയ്തിരുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്നുളള ദൂരം, ഓരോ ജീവനക്കാരെക്കുറിച്ചുമുളള കാര്യങ്ങൾ നമ്പറുകളിലേക്കു മാറ്റി കൊണ്ടിരുന്നു, അവ സാനം ഈ നമ്പറുകളെല്ലാം ഗുണിച്ചും ഹരിച്ചും കൂട്ടിയും കുറച്ചും കഷായം കുറുക്കി യെടുക്കുന്നതുപോലെ കിട്ടുന്ന ഔഷധത്തെ ഇൻഡക്സ് എന്നു വിളിക്കും എന്നുവരെ നമ്മളെ മനസിലാക്കിച്ചു. ഈ ഇൻഡക്സ് ആണ് ട്രാൻസ്ഫറുകളുടെ കാര്യത്തിൽ അവ സാനവാക്ക്. ഇത് കൂടുന്നവർ ഭാഗ്യവാന്മാർ, അവർക്കിഷ്ടപ്പെട്ട സ്ഥലങ്ങൾ ചോദിച്ചാൽ കിട്ടുമെന്നുവരെ പറഞ്ഞുവെച്ചു.

പതുക്കേപ്പതുക്കെ ഇതൊക്കെ വെറും നമ്പറുകളാണെന്നു തിരിച്ചറിയാൻ തുടങ്ങി, പുതിയ ഒരു അവതാരം കൂടി പിറന്നു വീണു, അതായിരുന്നു പോസ്റ്റിങ്ങ് സ്ട്രെങ്ങ്ത്. ഓരോ ആഫീസിലെയും തസ്തികകളുടെ അനുവദിച്ച എണ്ണങ്ങൾ മാറ്റി മറിച്ചുകൊണ്ട്, പുതിയ അവ താരം ഉറഞ്ഞു തുളളി. പലരും നോക്കിയ പ്രോൾ അവരിരിക്കുന്ന കസേരകൾ കമ്പ്യൂട്ട റിൽ കാണാതായി, ഇത് ആരാണ് അടിച്ചു മാറ്റിയതെന്നമ്പേഷിച്ച് ആളുകൾ പരക്കം പാഞ്ഞു. കസേര നഷ്ടപ്പെട്ട ഓരോരുത്തരും അങ്കലാപ്പിലായി, ഇനി മുതൽ എവിടെയി രിക്കും. ആലോചിച്ചിട്ട് ഒരു എത്തും പിടിയും കിട്ടിയില്ല.

കസേര അടിച്ചുമാറ്റിയവരെ കയ്യിൽ കിട്ടി യാൽ അടിച്ചു കാലൊടിക്കുമെന്നുവരെ പ്രഖ്യാ പിച്ചവരുണ്ടായിരുന്നു. ഇന്നേവരെ ഫീൽഡ് ആഫീസുകളിൽ ജോലിചെയ്യാത്തവരാണ് ഫീൽഡ് ആഫീസുകളിലെ കസേരകൾ തട്ടി ത്തെറിപ്പിച്ചതെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ എല്ലാവർക്കും കലിയായി. പിന്നീടുളള ദിനങ്ങൾ പരക്കം പായലുകളുടേതായിരുന്നു. ഇരുന്നിരുന്ന കസേരകൾ തേടി അവരെല്ലാം അലഞ്ഞു. ചിലർക്ക് അവരുടെ കസേരകൾ മറ്റുപലയിട ത്തുമായി കിടക്കുന്നതുകണ്ടെത്തുവാൻ കഴി ഞ്ഞു. അങ്ങനെ കസേരകൾ കണ്ടെത്തിയവ രിൽ ചിലർക്ക് ആ കസേരകൾ പഴയ സ്ഥല ങ്ങളിൽ തിരിച്ചെത്തിക്കുവാനും കഴിഞ്ഞു.

അപ്പോഴും ഒന്നും പൂജ്യവും വരച്ചു കളി ച്ചവർ യാതൊരു കൂസലുമില്ലാതെ വെട്ടിയും കുത്തിയും ചതുരംഗക്കളി തുടർന്നുകൊണ്ടേ യിരുന്നു. പുഴയിലെ മണൽ ഒലിച്ചു പോകു ന്നതുപോലെ കുറെയേറെ ദിവസങ്ങൾ ഇതി നകം ഒഴുകിപ്പോയികൊണ്ടിരുന്നു. എന്താ യാലും ഏപ്രിലിൽ ഉത്തരവിറങ്ങില്ലെന്ന് എല്ലാ വർക്കും ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടു. മെയ് മാസം പ്രതീ ക്ഷിച്ചുവെങ്കിലും ഇപ്പോൾ ജൂലായ് മാസം പിന്നിടുമ്പോഴും ഉത്തരവും കഴുക്കോലുമായി ട്ടില്ല.

കുട്ടികളെ സ്കൂളുകളിൽ ചേർക്കേണ്ടവർ എന്തുചെയ്യുമെന്ന ഉൽക്കണ്ഠ മറ്റുള്ളവരുമായി പങ്കുവെച്ചു. പുതിയ രീതിയനുസരിച്ച് എല്ലാം കമ്പ്യൂട്ടർ എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു കാരണം ഏതു ജില്ലയിലേക്കാണ് ട്രാൻസ്ഫർ കിട്ടുക യെന്ന് ഉറപ്പിക്കാനാവാത്ത അവസ്ഥ. അങ്ങു മുകളിലൊരാൾ കാണുന്നുണ്ടെന്നതു മാത്രമാ യിരുന്നു ഒരു സമാധാനം.

എല്ലാവരും ഒരു കാര്യം ഉറപ്പിച്ചു. എവി ടെയാണോ ചെന്നു വീഴുന്നത് അവിടെ കുട്ടി കളെ ചേർക്കാം. വിചാരിക്കുന്ന സ്കൂളുകളിൽ സീറ്റൊന്നും കിട്ടിയില്ലെങ്കിലും കിട്ടുന്ന സ്കൂളിൽ ചേർക്കാം.

അങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോഴാണ് ട്രാൻസ്ഫർ ആവാൻ സാധ്യതയില്ലാത്തവർക്കും കൊട്ടുകി ഒരു കസേരയിൽ ഇരിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയിട്ട് മൂന്നുവർഷം ആവാത്തവർക്കു സ്ഥലംമാറ്റം വരാം. ഇൻഡക്സ് എന്ന മാന്ത്രിക സംഖ്യ കൂടുതലായി പോക്കറ്റിലിട്ട് അമ്മാന മാടുന്നവർ ചോദിച്ചാൽ ഏതു കസേരയും അവ രുടെ സ്വന്തമാവുമെന്നായിരുന്നു ആ കൊട്ടി ഘോഷിക്കൽ. എല്ലാവരും അവരുടെ സംഘ ടനക്കാരെ വിളിച്ചു. ഇത് എന്ത് തോന്ന്യാസം, സർക്കാരുപോലും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട് മൂന്നു വർഷ മാവാത്ത ആരെയും സ്ഥലം മാറ്റില്ലെന്ന്, അങ്ങി നെയിരിക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ കുട്ടിയായ വൈദ്യുതി ബോർഡിൽ മാറ്റം വരുത്താൻ സമ്മ തിക്കില്ലെന്ന നിലപാടുകൾ പലരുമെടുത്ത പ്പോൾ സംഘടനകളുടെ യോഗത്തിൽ തീരു മാനമാക്കി, മൂന്നുവർഷം ആവാത്തവരെ സ്ഥലം മാറ്റില്ല.

അങ്ങിനെ ഓരോ വിഷയത്തിലും മനു ഷ്യന്മാരുടെ തലപെരുപ്പിച്ചു കൊണ്ടാണ് ഈ ഓൺലൈൻ ട്രാൻസ്ഫർക്കച്ചവടം മുന്നേറുന്ന ത്, ഇതിനുള്ള യഥാർത്ഥ കാരണം, പറഞ്ഞ പോലെ ഭംഗിയായി സ്ഥലംമാറ്റങ്ങൾ ഇറങ്ങി യാൽ ചിലരുടെ കച്ചവടം പൂട്ടേണ്ടി വരുമെ ന്നുള്ളതാണ്. ഓരോ ട്രാൻസ്ഫർ ഉത്തരവു കളിറങ്ങുമ്പോഴും നെട്ടോട്ടമോടുന്നവരെ രക്ഷി ക്കുവാനെന്ന പേരിൽ സ്വീകരിക്കുന്ന പല ഓഫ റുകളും നഷ്ടപ്പെടില്ല എന്ന ഭയവുമുണ്ട് പലർക്കും.

എച്ച് ആർ എമ്മും എം ഐ എസും ചേർത്ത് എച്ച് ആർ എസ് ആക്കിയെങ്കിലും പ്രശ്നങ്ങളെല്ലാം തലപൊക്കിതന്നെ നിൽക്കുന്നു. എന്തെങ്കിലും സംശയം വന്നാൽ എച്ച്. ആർ.എ.എസ്.ൽ വിളിച്ചാൽ എച്ച്.ആർ.എം.ൽ വിളിക്കുവാൻ പറയും. അവസാനം സംശയ നി വാ ര ണ ത്തി നായി ഗൂഗി ളിൽ സർച്ച് ചെയ്യേണ്ട ഗതികേടിലാണെല്ലാവരും. →

ഒാണപ്പാട്ടുകൾ

63) ണം മലയാളികളുടെ ദേശീയോത്സവമാണ്. ലോകത്തിന്റെ ഏതുമൂലയിലാണെങ്കിലും ഓണം മനസ്സിലുണ്ടാക്കുന്ന ഗൃഹാതുരത്വം ഒന്നുവേറെതന്നെയാണ്. ഓണം, തിരുവോണം എന്നീ പദങ്ങൾ സംസ്കൃതത്തിലെ ശ്രാവണത്തിന്റെ തത്ഭവങ്ങളാണ്. സമൃദ്ധിയുടെ ഉത്സവമായും മാവേലി മന്നന്റെ ഭരണത്തിന്റെ സുവർണ്ണകാലം അനുസ്മരിക്കാനുള്ള ദിവസമായും ഓണം ആഘോഷിക്കുന്നു.

മലയാളത്തിൽ ഓണത്തെപ്പറ്റി ആദ്യം പാടിയവർ പേരറിയാത്ത നാടോടി കവികളാ ണ്. വൃത്തവ്യവസ്തയും അക്ഷരവ്യക്തതയു മില്ലാത്ത വായ്മൊഴികളായിരുന്നു അവ. ഓണ ത്തോളം തന്നെ പഴക്കമുണ്ട് ഓണപ്പാട്ടു

സിനിമയിൽ കാണുന്നപോലെ തലയ്ക്ക കത്തൊന്നുമില്ലാതെ റേഡിയോ കേട്ട് ചിക്കൻ ബി രി യാണ് ഉണ്ടാ ക്കുന്ന പോലെ യാണ് ഓൺലൈൻ ട്രാൻസ്ഫറിന്റെ സ്ഥിതി. ഏതോ അജ്ഞാത കേന്ദ്രത്തിലിരുന്ന് റേഡിയോയി ലൂടെ കൊടുക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് ബിരിയാണി ഉണ്ടാക്കുമ്പോൾ മസാലകളായ ഇൻഡക്സും മറ്റു ഘടകങ്ങളും ചേർക്കുമ്പോൾ വിചാരിച്ച സ്വാദ് കിട്ടാതെ വരുമ്പോൾ സമ വാകൃങ്ങൾക്ക് മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തികൊണ്ടേയി രിക്കുകയാണ്. അവസാനം വിചാരിച്ച ആളു

Er. U.S.Ravindran (Rtd. EE)

കൾക്കും. വ്യക്തിയുടെയും സമൂഹത്തിന്റെയും നേരും നൊമ്പരവുമൊക്കെ ആ പാട്ടുകളിൽ ഉണ്ട്.

> "ഓണം പിറന്നാലും ഉണ്ണി പിറന്നാലും കോരനു കുമ്പിളിൽ കഞ്ഞി"

ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ നൊമ്പരം ഒറ്റവരിപ്പാ ട്ടിൽ പാടിയിരിക്കുന്നു. ഒരുപിടി നല്ല കവിത കൾ മലയാളിക്ക് സമ്മാനിച്ച് മൺമറഞ്ഞുപോയ ഇടപ്പളളി രാഘവൻപിളള മലയാളിക്ക് എന്നും ഓണമായിരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഓണത്തി നോട് പോവല്ലേ എന്ന് അപേക്ഷിച്ചിട്ടാണ് പോയത്.

> "പോവല്ലേ പോവല്ലേ പൊന്നോണമേ പൂവല്ലേ ഞാനിട്ടു പൂജിക്കുന്നു''

കളെ വിചാരിക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ പ്രതിഷ്ഠി ക്കുവാൻ സാധിക്കുന്ന സാഹചര്യം സംജാത മാകുന്നതുവരെ മാറ്റങ്ങൾ തുടർന്നുകൊണ്ടേ യിരിക്കും. എല്ലാം കഴിഞ്ഞിറങ്ങുമ്പോൾ ഒരു ചിക്കൻ ബിരിയാണി പോയിട്ട് ഒരു കോഴി ബിരിയാണിയോ മിനിമം വിശപ്പുമാറാനായി എന്തെങ്കിലും ഓൺലൈനായി കിട്ടിയാൽ മതിയായിരുന്നുവെന്നാണ് ആശ. അപ്പോ ഴേക്കും അടുത്ത പൊതുസ്ഥലംമാറ്റത്തിനുള്ള അപേക്ഷകൾ ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഉത്തരവു കൾ ഇറങ്ങുമെന്ന് പ്രത്യാശിക്കാം.

എന്നാൽ പരിഷ്ക്കാരം കൂടിവരുന്തോറും ഓണ ത്തിന്റെ ആത്മാവ് നഷ്ടപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്ന ഹൃദയവ്യഥയോടുകൂടിയാണ് ചങ്ങമ്പുഴ കൃഷ്ണപിള്ള വിടപറഞ്ഞത്. പഴയ ഓണക്കാല സ്മരണകൾ എത്ര മധുരമായിരുന്നു.

"ഭൂതലത്തോടൊത്ത നിൻ ഭൂതിയേറെ ഭൂതലം വിട്ടെങ്ങോ പാഞ്ഞൊളിച്ചു; ഈ പരിഷ്ക്കാര കോലാഹലത്തിൻ നിഷ്ഫലം തന്നെ

നിൻ വേണുഗാനം"

മലയാളിക്ക് മറ്റെങ്ങും ഇല്ലാത്ത ഒരു പൂന്തോപ്പുണ്ട്. തനിമ മുറ്റിയ ഈ പൂങ്കാവന മാണ് ഓണം. രണ്ടു മഴകളുടെ ഇടയിൽ - ഇടവപ്പാതിയും തുലാവർഷവും - കണ്ണഞ്ചി പ്പിക്കുന്ന വെളിച്ചമായി നിൽക്കുന്ന ഓണോ ത്സ വത്തെ രണ്ടു ഇലകളുടെ നടുവിൽ സൗരഭ്യം പരത്തികൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു പൂപോലെ കുമാരനാശാൻ ഉൾനാട്ടിലെ ഓണം എന്ന കവിതയിൽ ആവിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്നു. "അന്തശ്ശോഭകലർന്ന രണ്ടുമഴതൻമദ്ധ്യസ്ഥമാം കാലവും, ചന്തം ചിന്തിയെഴുന്നു

രണ്ടിലകളുളളമ്പും നറുമ്പൂവുപോൽ". സുന്ദര മായ ഒരോണബിംബം വൈലോപിളളിയുടെ ആഗ്രഹം ഇതാണ്. മലയാളി എന്നും മലയാ ളിയായിരിക്കട്ടെ. അതിന് –

"ഏത് ധൂസര സങ്കല്പങ്ങളിൽ വളർന്നാലും ഏതു യന്ത്രവൽകൃതലോകത്തിൽ

പുലർന്നാലും മനസ്സിലുണ്ടാവട്ടെ ഗ്രാമത്തിൻ വെളിച്ചവും

മണവും മമതയും ഇത്തിരി കൊന്നപ്പുവും. വെളിച്ചം ദുഃഖമാണുണ്ണി എന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞ അക്കിത്തം വികസനത്തിന്റെ പേരിൽ മണ്ണു മാന്തി യന്ത്രവും വനനശീകരണവും കണ്ട പ്പോൾ പാടി " നിന്നെകൊന്നവൻ കൊന്നപൂവേ തന്നുടെ തന്നുടെ സൗഖ്യത്തെ". സംസ്കാരത്തിന് മൂല്യച്യുതിവന്ന് പൊയ്മുഖ ങ്ങൾ ധരിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഇന്നത്തെ മനുഷ്യൻ ജീവിക്കുന്നത്. ഇത് കണ്ടറിഞ്ഞ ബാലാമണി യമ്മയ്ക്ക് ഓണത്തിനോട് ദുഃഖത്തോടുകൂടി പാടാനുളളത് ഇങ്ങനെയാണ്.

"നിൻ കാലിലർപ്പിക്കാൻ ഞങ്ങൾക്കിന്നി ല്ലല്ലോ സ്വാർത്ഥമായൊരു ചിന്തപോലും" തറവാടുകൾ തകർന്നു, കുടുംബബന്ധങ്ങൾ ശോഷിച്ചു, എല്ലാവരും ന്യൂക്ലിയർ കുടുംബങ്ങ ളിലേക്ക് ചുരുങ്ങി. ഇത് കണ്ട് പി ഭാസ്ക്കരനും പാടി.

''മലർവിളികളില്ലാ മലർക്കളമില്ല മക്കൾതന്നാഘോഷ മേളനമില്ല'. പണ്ട് കുട്ടി ക്കാലം തൊട്ടേ പാടി നടന്ന പാട്ടാണ്

'മാവേലി നാട് വാണീടും കാലം മാനുഷരെല്ലാരും ഒന്നുപോലെ' എന്ന പാട്ട്.

എന്നാൽ പല സർക്കാരുകൾ മാറി ഭരി ച്ചിട്ടും ഒന്നും സംഭവിച്ചില്ല. വയലാർ രാമവർമ്മ പറഞ്ഞുവച്ചത് ഇതാണ്. "മാനുഷ്യരെല്ലാരും ഒന്നുപോലാവുന്ന മാനവധർമ്മം പുലർന്നില്ല ഇതുവരെ "എങ്ങിനെ മാനവധർമ്മം പുലരും? ഇതിന്റെ കാരണം യൂസഫലി കേച്ചേരി പറ യുന്നു.

"പണ്ടു പണ്ടത്തെ മലയാളമില്ലിന്നു, കണ്ടാലറിയുമോ താങ്കളാവോ, കൊളള പറയുണ്ട്,

അതിനാൽ ഇന്നിങ്ങില്ല കളളപ്പറയും ചെറുനാഴിയും"

" അക്കരെ ഇക്കരെ നീന്തിയ വ്യർത്ഥസ്വ പ്നങ്ങൾ" എന്നോർത്ത് കൈതപ്രം ദാമോദ രൻ നമ്പൂതിരി നെടുവീർപ്പിടുന്നു. സ്വന്തം അവ കാശം, കൈവശം പൈതൃകം ഇതുചൊല്ലി നടു റോഡിൽ തിരുവോണതല്ലുണ്ട് എന്ന് നിരീ ക്ഷിച്ച ചെമ്മനം ചാക്കോ ചോദിക്കുന്നു. '

'സ്റ്റാളുകൾ വിറ്റു കഴിഞ്ഞില്ല ? പൊതുമേഖല കച്ചോടം തീർന്നില്ലേ ? ഷാപ്പുകൾ തീറുനടന്നില്ലേ?" ഗാന്ധിസം നൂറു നൂറുക്കാക്കി ഷാപ്പുകൾ തീറു നടന്നീല്ലേ ? നമുക്ക് സമാധാനിക്കാം, കാല് കുഴഞ്ഞ് വഴി യിൽ വീണാലും സർക്കാർ ഒപ്പമുണ്ടല്ലോ. നമുക്ക് ഓണം വേണ്ടെങ്കിലും ഓണത്തിന് നമ്മളെ വേണം. ഓണത്തിന് വന്നേപറ്റു,

"ഒന്നുമറിയാതെ യാന്ത്രികമായ് തന്നെ വന്നുപോകുന്നതാം

നീയുമെന്നോണമേ, അല്ലായ്കിൽ എന്നേ വരാതിരു

ന്നേനെനീ, അല്ലിനെ സ്നേഹിക്കുമെങ്ങൾ തൻ നാട്ടിൽ"

ആരും സങ്കടപ്പെടുന്നത് കവി ഒളപ്പമണ്ണയ്ക്ക് ഇഷ്ടമല്ല. ഉളളതുകൊണ്ട് ഓണം ആഘോ ഷിച്ച് സന്തോഷത്തോടെ ഇരിക്കു വാൻ അദ്ദേഹം പറയുന്നു. "ഇന്നാണല്ലോ പാതാളം വിട്ടിട്ടിങ്ങോട്ടെത്തുക മാവേലി, ആരും കരയ രുതാരും കരയരുതദ്ദേഹത്തിൻ തിരുമുമ്പിൽ" "പൂപറക്കുന്ന കുഞ്ഞിക്കൈകൾ വിശപ്പടക്കാൻ കയ്യിലെടുത്ത പൊതി ബോംബായിരുന്നു" എന്ന് ഒഎൻവിയും പാടിയിട്ടുണ്ട്. വിപ്ലവം ദേശസാൽക്കരിച്ച് പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽകൂടി ബോംബ് ഉണ്ടാക്കിയേക്കാവുന്ന നാട്ടിൽ ഇതി ലത്ഭുതമില്ല.

"രാമൻ വാണാലും" രാവണൻ വാണാലും ആമോദത്തോടെ അവർ ഭരിക്കും കാലം ആപത്തവർക്കാർക്കുമില്ല താനും. മല രണിക്കാടുകൾ തിങ്ങി വിങ്ങി മരതകകാഞ്ചി ചൊരിഞ്ഞമണ്ണിൽ, മരമാരുവെട്ടുമെന്നാണ് ശോദ്യം, മരമണ്ടർ നാമൊക്കെയുള്ളപ്പോൾ വേറെ മരമെന്തിനു വേണമെന്നാണ് ശോദ്യം" രാമനും രാവണനും മാറി മാറി ഭരിച്ചിട്ട് ജനങ്ങളെ കൂടുതൽ മണ്ടന്മാരാക്കികൊണ്ടിരി ക്കയാണെന്നാണ് അയ്യപ്പപണിക്കർ പാടിയത്. മലനാടിനെപ്പറ്റി ഏറ്റവും കൂടുതൽ കവിത എഴു തിയിട്ടുള്ളത് പി കുഞ്ഞിരാമൻ നായരാണ്. കേരളം പ്രളയത്തിൽ മുങ്ങിപോയാലും കുഞ്ഞി രാമൻ നായർ കവിത അവശേഷിക്കുന്നുണ്ടെ ങ്കിൽ അതിൽ നിന്നും കേരളത്തെ പുനർസു ഷ്ടിക്കാൻ കഴിയും. നാലു കുഞ്ഞിരാമൻ നായർ കവിത ചേർത്തു വച്ചാൽ കേരളം പിറക്കും എന്നൊരു നിരീക്ഷണം പി. കവിത

"തന്മുഖമൊട്ടുകറുപ്പിച്ചോരു കർക്കടമാസം പറന്നുപോയി പൊന്നും പുലരി ചിരിച്ചു വന്നു വന്നുപോയ് വന്നുപോയ് ഓണക്കാലം. താമരകണ്ണെഴുതി നിൽക്കു ന്നീമലനാടിന്റെ ലക്ഷ്മിയപ്പോൾ നോക്കൊരു കൊടിയെടുത്തുടുക്കാം നോക്കുമറക്കാം കഴിഞ്ഞതെല്ലാം ആർപ്പുവിളിക്കുക കൂട്ടരെ നാം വന്നുപോയോണക്കാലം"

അരശതാബ്ദങ്ങൾക്ക് മുൻപ് പി.കുഞ്ഞിരാമൻ നായർ എഴുതിയ ഓണക്കവിതയിലെ ചിലവ രികളാണിവ. കുറച്ചുനന്മകളും പച്ചപ്പും മലയാള നാട്ടിൽ എവിടൊക്കെയോ ഉണ്ട്, അത് ജീയുടെ ആത്മാവ് ഓടക്കുഴലൂതികൊണ്ട് ക്ഷണിക്കുന്നു. "ഓണമേ നിനക്കൊരു പാട്ടുപാടാമോ വന്നെൻ പ്രാണനിൽകടന്നിരുന്നെന്റെ മൺകുടിൽ പൂകി? പോയ കാലത്തിൻ വെട്ടമിത്തിരി കിട പ്പുണ്ടു നീയതിലിരുന്നൊരു കൊച്ചുപല്ലവി പാടു"

കുഞ്ഞുണ്ണിമാസ്റ്ററുടെ ഒരു കൊച്ചു പൂക്കുട നിറയെ ഓണപൂക്കളാണ്. മണ്ണിന്റെ ശുദ്ധിയും നന്മയും അഴകുമാണവ "ഓണപൂക്കുട ചൂടി കൊണ്ടെന്നോണത്തപ്പനെഴുന്നള്ളുമ്പോൾ

പൂവേപൊലി പൂവേ പൊലി പൂവേപൊലി പൂവേ, വീട്ടുകാരൊത്തിരുന്നു ഉണ്ണേണമോണ ത്തിന്,നാട്ടുകാരൊത്തു കളിക്കേണമോണ ത്തിന്,

പൂവേ പൊലി പൂവേ പൊലി പൂവേ പൊലി പൂവേ,

ശ്രീകുമാരൻതമ്പി വിഷാദവർണ്ണങ്ങൾ കൊ ണ്ടെഴുതിയ പൂവിതൾ ചിത്രങ്ങളിൽ ഗൃഹാ തുരത്വം ഒരു മധുര നൊമ്പരമായി മാറുന്നു.

"മറഞ്ഞാരെൻനാലുകെട്ടും

എരിഞ്ഞൊരാസർപ്പക്കാവും അകന്നൊരെൻ പൊന്നൂഞ്ഞാലും നികന്നൊരെൻ പൂങ്കുളവും വെറുതെ തിരിഞ്ഞുപോകുമ്പോൾ ഒപ്പം ഉടലറ്റ പൂവരശിൻ വേരിന്മേലിരിക്കുന്ന ആവേരിൽ ജീവന്റെ തുടിപ്പുകളായി പുതിയ തളിർ പൊടിപ്പുകളുണ്ടായെങ്കിൽ ! എന്ന് നമുക്ക് ആശിക്കാം. മാറ്റങ്ങളൊന്നുമറിയാതെ യാന്ത്രികമായി ഓണം വന്നു പോകുമെങ്കിലും നാം കക്കാടു പറഞ്ഞപോലെ പറയേണ്ടതുണ്ട്. "നന്ദി തിരുവോണമേ നീ വന്നുവല്ലേ– വരുമാ ണ്ടിലും വരിക - നിൻ വെളിച്ച കടലിൽ ഞാൻ അലിയാം" നമ്മുടെ ആതിഥേയ സംസ്ക്കാരം നമുക്കൊരു ബലഹീനതയാണ്. അതിഥികളെ ബഹുമാനിക്കുന്നു. അവരുടെ മുമ്പിൽ തല കുനിക്കുന്നു. ഗിരീഷ് പുത്തഞ്ചേരിക്ക് പറയാ

"ആർക്കും ചവിട്ടിതാഴ്ത്താൻ കുനിച്ചുകൊടു ക്കുന്ന അലിവിന്റെ തലയെടുപ്പിന്..... പൂവേ പൊലി പൂവേ പൊലി !" ലോകം വിരൽ തുമ്പിലായെങ്കിലും തൊട്ട യൽവക്കം പോലും ഇപ്പോൾ ധ്രുവാന്തര ദൂര ത്താണ്. ഈ മനോവ്യഥകൾ ഒരു മുക്കുറ്റിയായി മുളച്ച് നമ്മെ ഉറ്റുനോക്കുന്നു. റഫീക്ക് അഹമ്മ ദിന്റെ നൊമ്പരം ഇതാണ്.

നുള്ളത്.

" നിത്യം ചെറുതായ് വരും ലോകമെങ്കിലും തൊട്ടയൽപക്കം ധ്രുവാന്ത ദൂരമായ് ഭൂവിൽ യുഗങ്ങൾ പലതുപോയെങ്കിലും ജീവിതം ജീവിക്കാനുളളതായിതോ ? ആദിമമിച്ചെറുചോദ്യം തുടുപ്പിച്ച വേദനയല്ലീ വിടർന്നു മുക്കുറ്റിയായ് ? ഭൂമുഖത്തെത്തിയെൻ നേർക്കതുനോക്കവേ ഹാ!മുഖം താഴ്ത്തി നിൽക്കുന്നുമൂകം മനം" പൂവായും പഴമായും കാടായും കടുവയായും പുലിയായും നിലാവായും തുള്ളിത്തുളുമ്പുന്ന കുട്ടിക്കാലമായും നാം ഓണം അനുഭവിക്കു ന്നു. ഇതങ്ങനെതന്നെ തുടരണം എന്നാണ് ലോകമെമ്പാടുമുള്ള മലയാളികൾ കാംക്ഷി ക്കുക. 'മാമലകൾക്കപ്പുറത്ത് മരതകപട്ടുടുത്ത് മലയാളമെന്നൊരു നാടുണ്ട്'. എന്ന മനോഹര സങ്കല്പം നീണാൾ നിലനിൽക്കട്ടെ. ഇത്തിരി തുമ്പപ്പൂവെങ്കിലും ശേഷിക്കാതെ വരുമോ.

ഓണം

"നാളെയാണ് പൊന്നോണം ചിങ്ങത്തിലെ തിരുവോണം നേരത്തെ എണീറ്റോണം അടിച്ചോണം തളിച്ചോണം കുളിച്ചോണം ഓണക്കോടി ഉടുത്തോണം നിലവിളക്ക് കത്തിച്ചോണം ആവണിപ്പലക അണിഞ്ഞോണം തുക്കാക്കരപ്പനെവച്ചോണം തുമ്പപ്പുതൂവിയിട്ടോണം പൂവട നിവേദിച്ചോണം ആർപ്പ് വിളിച്ചോണം കെകൊട്ടി കളിച്ചോണം സദ്യയുണ്ടാക്കി ഉണ്ടോണം ഇനിയും ഓണം

താളുപോതെങ്കുപ്പാം യളു ഞോതുല്ല

ജയന്ത്

നഗരം അക്ഷരാർത്ഥത്തിൽ കത്തിയെരിയു കയായിരുന്നു. ഒരു പള്ളി ഇല്ലാതാക്കിയതിന്റെ പേരിൽ രണ്ടു ചേരിയായി തിരിഞ്ഞ് അതിക്ര മങ്ങളുടെ അരങ്ങേറ്റമായിരുന്നു നാടെങ്ങും. അതിവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ അക്രമികളുടെ അഴി ഞ്ഞാട്ടമേറിയപ്പോൾ എല്ലായിടത്തും കർഫ്യു പ്രഖ്യാപിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഓരോ ദിവസവും ഇരുപക്ഷത്തെയും ഗോൾ നിലയായിരുന്നു പത്രങ്ങളിലെ തലക്കെട്ടുകൾ.

വൈകുന്നേരങ്ങളിലെ ഒരു മണിക്കൂർ ഇള വിൽ മാത്രമാണ് ആളുകൾ വീടിനു പുറത്തിറ ങ്ങിയിരുന്നത്. എല്ലായിടത്തും പട്ടാളത്തിന്റെ ഫ്ളാഗ് മാർച്ചും റോന്തു ചുറ്റലുമുണ്ടായിട്ടും ഓരോ ദിവസവും ഗോൾനില വന്നുകൊണ്ടേ യിരുന്നു.

ഞങ്ങളെട്ടുപേരാണ് ആ വീട്ടിൽ താമസി ച്ചിരുന്നത്, കമ്പനി വാടകയ്ക്കെടുത്തിരുന്നതായിരുന്നു; കുക്കിനെയും വെച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ജോലിക്കുപോയിട്ട്, പുറത്തിറങ്ങാനെ പറ്റാത്ത അവസ്ഥയിലായിരുന്നു എല്ലാവരും. നിരനിരയായി വീടുകളുളള ഒരു കോളനിയായിരുന്നു അത്, അടുത്ത വീടുകളെല്ലാം അവിടുത്തെ ഭാഷക്കാരുടെ വീടുകളായിരുന്നുവെങ്കിലും എല്ലാവരുമായി നല്ല അടുപ്പത്തിലായിരുന്നു കഴിഞ്ഞു പോയിരുന്നതെന്നതുകൊണ്ട്, ബഹളങ്ങളുണ്ടായപ്പോൾ ആരും ഒഴിഞ്ഞു പോക ണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെടാത്തത് ഞങ്ങളുടെ ഭാഗ്യമായിരുന്നു. ഇല്ലെങ്കിൽ പെരുവഴിയിലായിപോ യേനെ, ലഹള അത്രയ്ക്കു ഗംഭീരമായിരുന്നു.

ഞായറാഴ്ചകളിൽ കുക്ക് പോയി എവിടെ നിന്നെങ്കിലും ബീഫ് വാങ്ങി കറി വെയ്ക്കു വാനുള്ള ശ്രമം നടത്തിയാൽ തിളയ്ക്കുമ്പോ ഴേക്കും അടുത്തുള്ള വീടുകളിൽ നിന്നും ആളു കളെത്തും മണം പിടിച്ച്, ഞായറാഴ്ചകളിൽ ഉറക്കമെണീക്കുന്നത് പതിനൊന്നു മണി കഴി ഞ്ഞിട്ടായിരുന്നതു കൊണ്ട് വാതിലിൽ ശക്ത മായി മുട്ടു കേട്ടുകൊണ്ടാണ് എല്ലാവരും ഉണർന്നത്. തുറന്നതും ഒരു കൂട്ടം ആളുകൾ പുറത്തുണ്ടായിരുന്നു, കുക്കിന്റെ കയ്യബദ്ധമാ യിരുന്നു. സാധാരണ ബീഫ് വേവിക്കുമ്പോൾ അടുത്ത അടുപ്പിൽ വേറെ ഒരു വെളളവും തിളപ്പിക്കും. അതിലെന്തോ ഒരു കൂട്ട് ഇട്ടാണ് തിളപ്പിക്കുക, അതിൽ നിന്നും വരുന്ന മണം ബീഫിന്റെ മണം പുറത്തറിയിക്കുകയില്ല. കുക്ക് എന്തോ അത് മറന്നുപോയി, നേരെ കുക്കറു അടുപ്പത്തു വെച്ചു. മണം കോമ്പൻസേറ്റു ചെയ്യാനുളളത് അടുത്ത അടുപ്പിൽ വെച്ചില്ല. അതാണ് ഈ ജനക്കൂട്ടം വാതിൽ പുറത്ത് എത്തിയത്, അതിൽ ഒന്നു രണ്ടു പേർ നേരെ അടുക്കളയിലേക്ക് ഗ്യാസ് നിറുത്തി, കുക്കർ നേരെ പുറത്തേക്ക് തുറന്ന്, അതെടുത്ത് കള ഞ്ഞു. ഗ്യാസ് സിലിണ്ടറിനു പകരം പൈപ്പു വഴിയായിരുന്നു വീടുകളിലേക്കെത്തിയിരുന്ന എന്നത് കൊണ്ട് അവർ പുറത്തു നിന്ന് വീട്ടുടമസ്ഥനെ കൊണ്ട് ഗ്യാസ് പൂട്ടിച്ചിരുന്നു. അങ്ങിനെയുള്ള നാട്ടിലൊരു ലഹള എത്ര ത്തോളം വലുതാവുമെന്ന് ഊഹിക്കാവുന്നതേ യുളളു.

അന്ന് വീടിന് പുറത്തിറങ്ങിയത് കർഫ്യു വിൽ ഇളവുണ്ടായിരുന്ന നേരത്തായിരുന്നു, മൊബൈൽ ഫോണൊന്നു മില്ലാ തിരുന്ന അക്കാലത്ത് ജീവിച്ചിരുപ്പുണ്ടെന്ന് വീട്ടിലറിയി ക്കുവാനുള്ള ഏകമാർഗ്ഗം പബ്ലിക് ബൂത്തിൽ നിന്നുള്ള ഫോൺ വിളിയാണ്, അതിനായാണ് പുറത്തിറങ്ങിയത്, എന്തോ അന്ന് മറ്റാരും തന്നെ പുറത്തിറങ്ങിയില്ല, ബൂത്തിലേക്കു കോളനിയിൽ നിന്നും കുറച്ചു ദൂരം നടക്കുവാ നുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും എല്ലാ ദിവസവും പോകുന്നതായതുകൊണ്ട് ഭയമുണ്ടായിരു ന്നില്ല.

ബൂത്തിൽ ഒരുപാടു പേരുടെ നീണ്ട നിര യുണ്ടായിരുന്നു. അതിനൊടുവിൽ കണക്ഷൻ കിട്ടി, വീട്ടുകാരെ ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടെന്ന കാര്യം ബോധ്യപ്പെടുത്തി. പുറത്തിറങ്ങി നടന്നു, കുറച്ചു ദൂരം വേറെയും ആളുകളുണ്ടായിരുന്നു, രാത്രിയായതു കാരണം ഇരുട്ടുപരക്കുന്നത് ഭയം വിളിച്ചു വരുത്തിയിരുന്നു, കുറച്ചുകൂടി മുന്നോട്ടു പോയപ്പോൾ ഒറ്റയ്ക്കായെങ്കിലും, എല്ലാ ദിവസവും പോകുന്നതാണെങ്കിലും മറ്റു ളളവരും കൂടെയുണ്ടാവാറുളളതുകൊണ്ട് വർത്തമാനങ്ങൾക്കിടയിൽ അറിയാതെ താമ സസ്ഥലത്തെത്തുമായിരുന്നു, ആ ഏകാന്തത ചെറിയ ഒരു ഭയപ്പാടുണ്ടാക്കി. അങ്ങകലെ റോഡിലൂടെ വെളിച്ചം കാണുന്നുണ്ടായിരുന്നു. താമസ സ്ഥലത്തേക്കു തിരിയുന്ന വഴിയിലെ ത്തിയതും അങ്ങകലെ കണ്ടിരുന്ന വെളിച്ചം അടുത്തെത്തിയിരുന്നു, കയ്യിൽ പിടിച്ചിരുന്ന തീപ്പന്തങ്ങളാണ് വെളിച്ചമായി കണ്ടിരുന്നത് അവർ ഓടിയടുക്കുകയായിരുന്നു, അതിലെ പന്തികേടോർത്തു ഓടാൻ തുടങ്ങി, അപ്പോൾ കേൾക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു അവനെ വെറുതെ വിടരുത്, ആ താടിക്കാരനെ വെട്ടിനുറുക്ക്, ആക്രോശത്തിന്റെ ശബ്ദം ഇടിവെട്ട്പോലെ യാണ് കാതിൽ വന്നു വീണത്, കയ്യിൽ വടി വാളുകളും തീപ്പന്തങ്ങളുമായി പാഞ്ഞടുക്കുന്ന, അവരോട് മല്ലിടാൻ പോയിട്ട് ഒന്നു തിരിഞ്ഞു നോക്കുവാനുള്ള ധൈര്യം പോലും അവശേ ഷിച്ചിരുന്നില്ല ജീവനും കൊണ്ടുളള അന്നത്തെ ഓട്ടം, ഒളിമ്പിക്സിനു പങ്കെടുക്കുവാനുളള യോഗ്യത നേടാമായിരുന്നുവെന്ന് തമാശയ്ക്കെ ങ്കിലും ഓർക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. ഓട്ടത്തിനു വേഗം കൂടി കൂടി വന്നു, പിന്നാലെയുളളവരുടെ ശബ്ദങ്ങൾ പേടികൂട്ടി കൊണ്ടേയിരുന്നു. തീവ്രമായ ചിന്തകൾ മനസിലൂടെ കടന്നുപോ യിരുന്നകാലം ബാക്കി വെച്ചതായിരുന്നു, ആ താടി. താമസ സ്ഥലത്തുളളവർ താടി ഒഴിവാ ക്കുവാൻ ഉപദേശിക്കാറുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും, തിളയ്ക്കുന്ന ചോരയുടെ ബലംകൊണ്ട് ഉപദേശങ്ങളെല്ലാം തട്ടിമാറ്റി, ഇത്രയും വില

യുള്ളതാണ് താടിയെന്ന് ഒരു കാലത്തും ചിന്തി ച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. അപ്പോഴേക്കും ഓട്ടത്തി നിടയിൽ ഒരു കാലിലെ ചെരുപ്പ് വഴിയിൽ തന്നെ ഉപേക്ഷിച്ചുകൊണ്ടായിരുന്നു പിന്നെയു ളള ഓട്ടം. പിന്നാലെ വരുന്നവരുടെ എണ്ണം കൂടി കൂടി വരുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നി. ഓട്ടം എങ്ങിനെയോ കോളനിയുടെ അടുത്ത് വരെ യെത്തി ഏതെങ്കിലും വീട് തുറന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അങ്ങോട്ടു ഓടികയറാമെന്ന് മോഹിച്ചുപോയി രുന്നു. പക്ഷെ എല്ലാ വീടുകളും അടഞ്ഞു തന്നെ കിടന്നു, അതിനിടയിൽ ഒരു വീടിന്റെ ജനൽവാതിൽ തുറന്ന് ഒരു പെൺകുട്ടി പുറ ത്തേക്ക് നോക്കിയപ്പോൾ പേടിച്ച് ഓടിവരുന്ന താണെന്ന്കണ്ട്, പെൺകുട്ടിയുടെ ധൈര്യം കൊണ്ട് പെട്ടെന്ന് വാതിൽ തുറന്നു വീട്ടിനക ത്തേക്ക് വലിച്ചിട്ട് വാതിലടച്ചു. കോളനിക്കക ത്തുള്ള വീട്ടിലുള്ളതായതുകൊണ്ട്, എന്തോ മുഖപരിചയം തോന്നിയതായിരിക്കാം. ത്തുകയറി വാതിലടച്ചതും പിന്നാലെ പാഞ്ഞു വന്നവരെല്ലാം എങ്ങോട്ടോ ഓടിയിരുന്നു കൂട്ട ത്തിൽ സൈറണുകളുടെ ബഹളങ്ങളും ഏറി വന്നു, വിയർത്തു കുളിച്ച് ആ വീടിനകത്തിരു ന്നപ്പോൾ, ദൈവത്തിന്റെ മുഖമായാണോ പെൺകുട്ടിയുടെ മുഖം പ്രകാശിച്ചത്. ക്കാൻ കുറെ വെളളവും സമാധാനിപ്പിക്കാൻ കുറെയെറെ വാക്കുകളുമായി ആ വീട്ടുകാ രെല്ലാം വട്ടം കൂടി, കുറെ സമയം ഫാനിനടി യിൽ ഇരുന്നപ്പോഴാണ് ശാന്തത കൈവന്നത്. ഇതിനിടയിൽ നാട്ടിലെയും വീട്ടിലെയും വിശേ ഷങ്ങളുമെല്ലാം പങ്കുവെച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു.

താമസ സ്ഥലത്തെത്തിയയുടൻ ആദ്യ മായി ചെയ്തത് താടിയോടു വിട പറയുകയാ യിരുന്നു. പിന്നീട് ആറുമാസം കൂടി അവിടെ താമസിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും ആ പെൺകുട്ടിയു മായുള്ള സൗഹൃദം കൂടുതൽ രൂപവും ഭാവവും കൈവരിച്ചില്ല, ഇടയ്ക്കു കാണുമ്പോഴുള്ള പുഞ്ചിരിയിലൊതുങ്ങി നിന്നു.

Press Release

QUNEERS OF

KSEB ENGINEERS' ASSOCIATION

TC 26/1300, Engineers House, Panavila, Thiruvananthapuram-695001
Tele.No. 0471-2330696, FAX No. 0471-2330853, Website: ksebea.inE-mail: ksebea@gmail.com

President

Dr. E. Mohammed Shereef

Vice- Presidents
Er. B. Sreekumar (S)
Er. N.T. Job (N)

Er. Bipin Sankar Periyaman (SM)

Er. C.P. George (RA) Er. Susan Joseph (WE) General Secretary Er. G. Shaj Kumar

Organising Secretaries

Er. J.S. Raji (S) Er. V.S. Vivek (N) Treasurer

Er. V. Vishnu Prabhu

Secretaries

Er. M. Muhammed Rafi (HQ)

Er. B. Nishanth (S) Er. K. Nagaraja Bhat (N)

വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന വൈദ്യുതി അപകടങ്ങളിൽ കെ. എസ്. ഇ. ബി. എഞ്ചിനിയേഴ്സ് അസോസിയേഷൻ ഉൽകണ്ഠ രേഖപ്പെടുത്തി.

വൈദ്യുതി വിതരണ മേഖലയിൽ സെൻട്രൽ ഇലക്ട്രിസിറ്റി അതോറിറ്റി നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള മാനദണ്ഡ ങ്ങൾ പാലിക്കുന്നതിന് മാനേജുമെന്റ് കാണിക്കുന്ന വൈമനസ്വമാണ് സുരക്ഷാ കാര്വങ്ങളെ നാൾക്കുനാൾ വഷളാക്കുന്നതെന്ന് അസോസിയേഷൻ വിലയിരുത്തി. വൈദ്യുതി ലൈനുകളുടെയും മറ്റു പ്രതിഷ്ഠാപന ങ്ങളുടെയും നിർമ്മാണവും നടത്തിഷും സെൻട്രൽ ഇലക്ട്രിസിറ്റി അതോറിറ്റിയുടെ മാനദണ്ഡങ്ങൾ അനു സരിച്ച് യോഗ്വതയുളളവരെ നിയമിക്കുന്നതിനും നിലവിലുളളവർക്ക് ആവശ്യമായ യോഗ്വത നേടുന്നതിനു വേണ്ട പരിശീലനത്തിനും ആവശ്യമായ നടപടികൾ ഉടൻ സ്വീകരിക്കണമെന്നും അസോസിയേഷൻ മാനേജ്മെന്റിനോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു.

Sd/-

Vice President (RA)

ഹോട്ടൽ ഭക്ഷണം

ഹോട്ടലിൽ ഊണു കഴിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആളിന് മോര് ഒഴിച്ചുകൊടുത്തിട്ട് വിളമ്പുകാരൻ പറഞ്ഞു "ചേട്ടാ കൈനീട്ടിയാൽ മോര് വീണ്ടും ഒഴിച്ചുതരാം. ഊണ് കഴിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നയാളിന്റെ മറുപടി, "വേണ്ടനിയാ, ഇനി ഞാൻ വാട്ടർ അതോറിറ്റിയുടെ ടാപ്പിൽ നിന്ന് കുടിച്ചുകൊളളാം."

米米米

കാപ്പികുടിക്കാനെത്തിയ ആൾ ചായക്കടയുടമയോട് " ഇത് ഇന്നത്തെ ദോശയല്ലല്ലോ, പഴകിയതാണ് " കടയുടമയുടെ പ്രതികരണം ഇങ്ങനെ യായിരുന്നു, "നീ എവിടെപ്പോയി കിടക്കുകയായിരുന്നു ? ഇന്നലെ വന്നി

Er. E.M. กณใช้

ചായകുടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നയാൾ, ഈ ചായയിൽ ഒരു പല്ലി കിടക്കുന്നു." കടയുടമ പറഞ്ഞ മറുപടി, " ഏഴു രൂപയ്ക്കുള്ള ഒരു ഗ്ലാസ് ചായയിൽ തനിക്കുവേണ്ടി ഇനി ആനയെ പിടിച്ചു തരാം. മുതലാകുമെങ്കിൽ താനിവിടെ വന്നാൽ മതിയെടോ.

CONGRATULATIONS

കോയമ്പത്തൂർ പി.എസ്.ജി. ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് അഡ്വാൻസ് സ്റ്റഡീസിൽ റിസേർച്ച് സ്കോളറായി ജോലി ചെയ്യുന്ന **കുമാരി സിമ്യ** നാനോ സയൻസ് & ടെക്നോളജിയിൽ ചെന്നൈ അണ്ണാ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ നിന്നും എം.ടെക് ബിരുദം. സോളാർ സെൽ ആപ്ലിക്കേഷനിൽ പ്രോജക്ട് ചെയ്യുകയും. ഡൈ സെൻസിറ്റൈസ്ഡ് സോളാർ സെൽ (Dye Sensitized Solar Cells) (DSSC)വികസിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തിയിൽ പങ്കാളിയാവുകയും ചെയ്തു. ഇതിന്റെ റിപ്പോർട്ട് അന്താരാഷ്ട്ര ജേർണലുകളിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പഠനത്തിന്റെ ഭാഗമായി

സോളാർ സെൽ കപ്പസിന്റൻസ് സിമുലേഷൻ പ്രോഗ്രാം ചെയ്തു. അതിന്റെ റിപ്പോർട്ട് 'സൂപ്പർലറ്റൈസ് & മൈക്രാസ്ട്രക്ച്ചർ' എന്ന പ്രസിദ്ധ ജേർണലിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരു ന്നു. അതിനിടയിൽ അണ്ണാ യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ പിഎച്ച്ഡി ക്ക് രജിസ്റ്റർ ചെയ്തു. തുടർന്നുള്ള പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ട് സയൻസ് & ടെക്നോളജി ഓഫ് ഇന്ത്യയ്ക്ക് മുമ്പാകെ സമർപ്പിച്ചു. ഈ പ്രോജക്ട് , കമ്മിറ്റി പഠിക്കുകയും സിമ്യയ്ക്ക് വുമൺ സയന്റിസ്റ്റ് അവാർഡ് നൽകുകയും ചെയ്തു. സിമ്യ കണ്ണൂർ യൂണിറ്റിലെ റിട്ട. അസി. എഞ്ചിനീയർ ഒ. സുരേഷിന്റെ ഏക മകളാണ്.

അസോസിചേഷന്റെ അഭിനന്ദനങ്ങൾ.....

张米米米

When Shaji, son of Er. Shaji K. Mathews, EE, Idukki Unit has secured CGPA 10 in the first year Kerala Technical University Exam.

KSEBEA Congratulates him & Wishes him a good future.

OBITUARY

Er. T. Nanu, Executive Engineer (Rtd) passed away on 13.7.2017. His Board's service started in 1972 as First Grade Overseer and retired on 30.4.2007. He was Chairman of Kannur Unit of our Association. He is survived by his wife and two children. KSEBEA expresses its deep condolence to his bereaved family.

Letters by Association

KSEB ENGINEERS' ASSOCIATION

TC 26/1300, Engineers House, Panavila, Thiruvananthapuram-695001 Tele.No. 0471-2330696, FAX No. 0471-2330853, Website: ksebea.in E-mail: ksebea@gmail.com

President

Dr. E. Mohammed Shereef

Vice- Presidents

Er. B. Sreekumar (S)

Er. N.T. Job (N)

Er. Bipin Sankar Periyaman (SM)

Er. C.P. George (RA)

Er. Susan Joseph (WE)

General Secretary

Er. G. Shaj Kumar

Organising Secretaries

Er. J.S. Raji (S)

Er. V.S. Vivek (N)

Treasurer

Er. V. Vishnu Prabhu

Secretaries

Er. M. Muhammed Rafi (HQ)

Er. B. Nishanth (S)

Er. K. Nagaraja Bhat (N)

No. KSEBEA / Letters / 17-18

06-07-2017

To

The Chairman & Managing Director KSEB Limited

Sir,

Sub : ONLINE voting for assessing membership of Association in KSEBL - request for review - reg.

- Ref: 1. Judgement dated 27-02-2012 of the Hon. High Court of Kerala in WP (C) No. 16415 of 2011.
  - 2. Statement of facts filed by Secretary, KSEB in WP 19897/ 2012
  - 3. B.O. (CM) No. 197/2013 (PSI(b) /2252/2011) dated 25-01-2013.
  - 4. Our letter dated 28-02-2013 with List of members furnished to the Secretary (Admin)
  - 5. Tripartite agreement dated 01-08-2014.
  - 6. Circular PS -1(b)/2252/2017 dated 13-06-2017 of the Secretary (Admin)

The Secretary (Admin) had recently issued a circular as per ref (6) above stating that the Board has decided to grant recognition to Association of officers through an online voting system by quoting a High Court Judgement. It is brought to your kind notice that the Hon. High court in its judgement cited (1) above have not ordered to conduct any referendum for association of officers in KSEB. In fact, as required in the judgement, a Board order was issued as per ref (3) above and accordingly our association had furnished the required details called for through the letter cited under ref(4). Moreover. It is brought to your notice that as per ref (2) above, the Secretary, KSEB had submitted the following before the Hon. High Court.

"As per the Government Servants conduct Rules 1960, there is no mention there in regarding conduct of referendum for granting recognition to the association of officers Referendum is required only for the recognition of trade unions representing the workmen for this purpose, the Government of Kerala have recently enacted " The Kerala Recognition of Trade Unions Act, 2010". But the recognition of associations of officers does not come under the purview of this Act."

The facts being so, it is totally unfounded why management has unilaterally decided to go in for a referendum for recognition of association of officers by misinterpreting a judgement, either intertionally or unitertionally, whereas there is no such reference in the subject judgement. In fact, all that was required as per judgement has already been served and the matter remains closed for the past several years. We are of the view that such unilateral decision by the management is likely to hamper the existing cordial relationship between the management and the association of officers and will be detrimental to the organization.

We would also like to bring to your notice that as per the Tripartite agreement, cited under ref (5) above entered between the management, the Government of Kerala and various associations, it was mutually agreed that all the existing agreements/ settlements shall be continued to be honoured by KSEBL. Therefore it naturally follows that the recognition of association of officers granted before the Tripartite agreement shall be continued. Any unilateral changes to the Tripartite agreement shall invite serious legal implications and we request the management to desist from such actions.

In view of the above, we request that the decision of the management to conduct an online referendum may be reviewed and withdrawn at the earliest.

Thanking you

Yours faithfully

President

No. KSEBEA / Letters / 17-18

06-07-2017

To

The Chairman & Managing Director KSEB Limited

Sir,

Sub: Power system prospective - two day workshop - selection of

delegates - request for review - reg.

Ref : D (D&S) / D6- AE 2/ Meetings - Workshop 2017 / 2013 /

04-07-2017

A two day workshop is being conducted on Power Sector Prospective for formulating energy policy of the state.

The delegates and presenters to the workshop nominated does not include many experienced engineers who can effectively contribute to the objective of the programme and is biased towards one Association. The approach taken is not conducive to the organizational objective and the cordial relationship with employees and unacceptable. It will not be possible to extend our cooperation, if such practices are continued taking a partisan approach in important matters.

We, therefore request that the matter may be reviewed to include experienced engineers and officers in respective field at the earliest.

Thanking you,

Yours faithfully

Vice President

Letters to the Editor കത്തുകൾ അയക്കേണ്ട വിലാസം

Chief Editor, Hydel Bullet, KSEB Engineers' Association, Panavila Thiruvananthapuram - 01,Phone: 0471 - 2330696

Email:hydelbulletin@gmail.com

BOARD ORDERS

KERALA STATE ELECTRICITY BOARD LTD.

(Incorporated under the Indian Companies Act, 1956

CIN: U40100KL2011SGC027424)

Registered Office: Vydyuthi Bhavanam, Pattom, Thiruvananthapuram - 695004

ABSTRACT

Revision of Delegation of Powers of Full Time Directors of KSEBL - orders issued.

Corporate Office (Planning)

B.O. (CMD)No. 1706/2017 (CP/ Plg. 1/DOP), Thiruvannathapuram dated 05-07-2017

ORDER

Delegation of financial powers of the Executive officers & Administrative and Financial powers of full Time Directors of KSEBL were last revised in July 2014. As directed by The Chairman & Managing Director, process was initiated to revise the powers of delegations to meet the needs in the changed time.

Accordingly the draft proposals of delegation of Powers of Executive officers and FTD were discussed in the 31st meeting of the Directors held on 12-04-2017. However, Board of Directors decided to approve only the delegation of powers of Executive officers. In the matter of delegation of powers of the Full Time Directors, Board observed that with the present structure of delegation, the full time directors have np delegation in execution. Also CMD observed in the meeting that individual directors should be vested with some financial powers to avoid overloading at the FTD level. Hence Board noted the Directors should have some Administrative and Financial Delegation and therefore authorized CMD to revisit the and to create structure at the level of Directors.

Subsequently the proposed delegation of powers of the FTD was subjected to further detailed discussions and the revised draft was placed before the 32nd meeting of the Board of Directors held on 30-05-2017. Following the discussions, Board of Directors decided to approve the proposal for the Delegation of powers of Full time Directors and further resolved to authorize chairman and Managing Director to amend the revised delegation of power of the Full Time Directors and purchase committees of KSEBL, if need be, after a discussion with the Full Time Directors and to implement the same in the company forthwith. Further the Board resolved that the final version of the delegation of power be placed before the next meeting of the Board of Directors for information.

In the final round of discussions among the Full Time Directors, few finer modification were also incorporated and the proposal was placed by Director (Corporate planning, GE, SCM & Safety) vide note read as 3rd paper, for approval. Chairman and Managing Director approved the revised delegation of powers of Full Time Directors as annexed herewith and decided to place the matter before the Board of Directors for information.

Orders are issued accordingly.

By order of the Chairman & Managing Director,

Sd/-

(Rajthilakan M.G.)

Secretary (Administration)

KERALA STATE ELECTRICITY BOARD LIMITED

(Incorporated under the Indian Companies Act, 1956)

Reg.Office: Vydyuthi Bhavanam, Pattom, Thiruvananthapuram-695 004, Kerala

Website: www.kseb.in.CIN:U40100KL2011SGC027424

HRD Cell, Office of the Chief Engineer (HRM), VB, Thiruvananthapuram. Phone: 2514280 / 2514276 / 2514451 Email: hrdkseb@ksebnet.com

Abstract

Induction cum Statutory Training Programme for newly recruited Assistant Engineers – Insisting on undertaking for compensating KSEBL on resignation- Sanctioned - Orders issued.

Corporate Office (Human Resources Development Cell)

B.O. (FTD) No.1700 / 2017 (HRD.25/Trg. ILTP-STP/2017-18) dated, Thiruvananthapuram: 04.07.2017

- Read: 1. B.O. (FTD) No. 969 /2017 (HRD.25/ILTP-STP/2017-18) Dated, Thiruvananthapuram: 12-04-2017.
  - 2. B.O. (CMD) No.1030/2017 (HRD.25/PET Induction cum STP/2017-18) Dated, Tvpm: 21-04-2017
  - 3. Letter No. PET-60/ILTP STP/2017-18 dated 26.05.2017 of the Deputy Chief Engineer, PETARC, Moolamattom.
  - 4. Letter No. PET-60/ILTP-STP/2017-18/10 dated 30.05.2017 of the Deputy Chief Engineer, PETARC Moolamattom.

ORDER

KSEBL vide Order read (1) above have accorded sanction to conduct integrated Induction cum Statutory Training programme for all the newly recruited Assistant Engineers as per the CEA guidelines. Accordingly, 154 newly recruited Assistant Engineers are undergoing training under PETARC from 18.05.2017 onwards.

The Induction cum Statutory Training Programme is mandatory for all the newly recruited Assistant Engineer (Ele) and it comprises of 2 modules. Module I is an integrated classroom residential training for 55 working days, and is common for all new Assistant Engineers (Electrical) posted in generation, transmission, distribution or in any other offices in KSEBL. This module is intended to impart knowledge essential for working in KSEBL and is based on the syllabus for Engineers and Supervisors engaged in the operation & maintenance of hydro electric power plants, their associated substations, Transmission, Sub transmission and Distribution Systems.

After completion of the first Module, the new Assistant Engineers have to proceed to the second module of field training (Module II). This module is compulsory on job / in-plant training in the various installations of KSEBL. This module is different in contents, venue and duration for Assistant Engineers posted in Generation, Transmission & Distribution. The Engineers posted in Generation, Transmission and Distribution SBUs have to successfully complete this field training of 80 days, 27 days, and 12 days respectively, as per the stipulated syllabus.

Till recently, the newly recruited Assistant Engineers (Ele) were given induction level training for 12 days only. Statutory training in hydro generation & transmission were given separately for the regular Engineers at PETARC.

This is the first time KSEBL is imparting integrated Induction cum statutory training programme for the newly recruited Assistant Engineers to abide with the stipulations of the Central Electricity Authority.

As per the practice followed in the Board, the employees imparted with statutory training are insisted to execute an indemnity Bond, specifying the condition that every participant of the statutory training should serve in specified areas of training, for not less than two years immediately after the training, failing which they shall compensate the Board.

The Deputy Chief Engineer, PETARC has reported that some of the newly recruited Assistant Engineers who are undergoing Induction Level Statutory Training under PETARC have given resignation letter as they have got appointment elsewhere. The Deputy Chief Engineer (PETARC) vide letter (3) cited above has proposed to insist on the execution of indemnity bond with KSEBL, by the newly recruited Assistant Engineers, to the effect that they shall serve KSEBL in the trained area for a specific period after attending/completing the Induction cum Statutory Training Programme for Assistant Engineers (Ele), since a considerable amount is being spent by KSEBL for imparting induction cum statutory training for each of the newly recruited Assistant Engineer (Ele).

In view of the above, the Chief Engineer (HRM) has presented a detailed note before the Board regarding the execution of an undertaking by the trainees. Having considered the above, sanction is hereby accorded to the following.

1. The newly recruited Assistant Engineers (Ele) currently undergoing Induction cum Statutory training and all the Assistant Engineer (Ele) newly recruited by KSEBL in future shall execute an undertaking (in stamp paper worth Rs.200/-) to KSEBL, stating that they shall serve KSEBL in the trained area for a minimum period not less than three years after attending/completing the Induction cum Statutory Training Programme for Assistant Engineer (Ele), failing which they shall pay an amount to KSEBL as detailed below.(Undertaking is appended as Annexure I)

a. Before completing Module I training - Rs.50,000/-

b. After completing Module I training & Before completing - Rs. 1,00,000/- Module II training

c. After completing Module II, but before completing

Module I training - Rs. 1,00,000/-

d. After obtaining Statutory certification in any
Functional area - Rs. 5,00,000/-

e. In case , the Assistant Engineer (Ele) directly enters

Module II training without completing Module I due
to late joining or other reasons, and leaves before -

Rs. 50,000/-

completing Module II

In cases different from the above, the amount shall be decided and recovered by KSEBL, subject to the maximum ceiling of Rs. 5,00,000/-.

- 2. the Deputy Chief Engineer, PETARC shall collect duly submitted undertaking (in stamp paper worth Rs.200/-, attached to this Board Order) from the Induction cum Statutory trainees and forward to the concerned ARUs for pasting in their Service Book.
- 3. NLC and relieving memo from KSEBL shall be issued to the new Assistant Engineers (Electrical) on resignation, only after recovering the stipulated amount from them and the Deputy Chief Engineer; PETARC is authorized to collect the same.
- 4. Requirement of submission of the above undertaking is a statutory clause in the appointment of the newly appointed Assistant Engineer (Ele).
- 5. Subsequent salary shall be disbursed to new Assistant Engineer (Ele) only after obtaining this undertaking.
- 6. The Assistant Engineer (Ele) who have submitted their resignation letter before the date of this Board Order, shall be permitted to relieve from KSEBL as a special case, by collecting an amount on prorata basis based on the number of days of training attended considering the direct training expenditure of Rs.50,000/- per person for the 55 days of Module I training.

It is also ordered to incorporate the above clauses in all the appointment orders of Assistant Engineer (Ele) in future. The same shall also be informed to the Kerala Public Service commission. Orders are issued accordingly.

By Order of the Full Time Directors

Sd/-(RAJ THILAKAN M.G) SECRETARY (ADMN)

Dated: .06.2017.

KERALA STATE ELECTRICITY BOARD LTD.

(Incorporated under the Indian Companies Act, 1956) CIN: U40100KL2011SGC027424

Office of the Chief Engineer (Human Resources Management), Vydyuthi Bhavanam, Pattom, Thiruvananthapuram, Kerala-695004.

Phone No.0471 2448948, FAX No.0471 2441361 Web: www.kseb.in e-mail: cehrm@ksebnet.com

NNNo.EB7/Gnl./CEA Regulations/2017.

To

The General Secretary,

- (i) KSEB Workers Association (CITU)
- (ii) Kerala Electricity Workers Federation (AITUC)
- (iii) Kerala Electricity Employees' Confederation (INTUC)

Sir,

Sub: - Implementation of new recruitment, promotion and training policies in KSE Board Limited in accordance with CEA Regulations - discussion with trade unions - intimating - regarding.

Ref: (1) G.O (Rt) No.206/2016/PD dated 2t6.10.2016.

- (2) B.O (FTD) No.2981/2016 (LD1/1836/2016) dated, TVPM 18.10.2016.
- (3) Note No.EB7/General/CEA Regulations/2017 dated 22.04.2017 submitted to the Full Time directions of KSE Board Limited.

Vide reference (1), the Government of Kerala allowed a time period of six months to KSE Board Limited for implementing the provisions of Rules 6&7 of the Central Electricity Authority (Measures relating to safety and Electric supply) 2010 Regulations in KSE Board Limited. Prior to this, vide reference (2), KSE Board Limited had constituted a committee consisting of Full Time Directions, Legal Advisor and Disciplinary Enquiry Officer, Chief Personnel Officer and Chief Engineer (HRM) with Deputy Chief Engineer (HRM) I as convener for formulating the new recruitment, promotion and training policies in KSE Board Limited in accordance with CEA Regulations.

Accordingly, the committee held several sittings, discussed the matter in detail and formulated proposals for the implementation of new recruitment, promotion and training policies in KSE Board Limited. These proposal were submitted to the Full Time Directions of KSE Board Limited vide reference (3). The Full Time Directors have decided to discuss the matter with the recognized trade unions.

The major averments in the proposals related with workmen categories are as follows:

I. New Recruitment Policy

For the technical cadres in Electrical Wing there may be 3 entry cadres.

1.Entry Cadre I: The new name suggested by the committee for the entry cadre I is TECHNICIAN IV (T4) which will be corresponding to the existing Electricity Workers.

Minimum Qualification:- Pass in Std.X/XII and pass in 2 year I.T.I course in Electrician/Wireman trade conducted by a recognized and approved institution. The candidates should be National Trade Certificate holder in Electrician/Wireman trade conducted by a recognized and approved institution. There is no restriction in the maximum qualification.

Physical Requirements:

- (a) Normal eye vision and minimum Height.
- (b) Pole climbing skill
- (c) Possess valid two wheeler license.

(Male candidates need only apply for the post. Physically handicapped is not eligible)

Age Limit: Upper age limit is 30 years for General candidates 5 years relaxation may be given to SC/ST candidates in upper age limit.

Promotion: A maximum of three promotions/Grade promotions may be provided to T4. The promotion channel and designations may be as follows:-

Technician IV - Technician III - Technician II - Technician I

The senior most employees in the entry cadre (T4) may be engaged for meter reading. The employees up to Technician I may be those coming through promotion channel only and no other types of recruitments or entry may be allowed for Technician III, II & I. The employees in T4, T3 & T2 cadres are not eligible for promotion to Supervisory cadre (Entry cadre II). They can enter in supervisory cadre only by passing the requisite Kerala Public Service Commission examination. The employees in T1 cadre can avail promotion to the next higher cadre, ie, Junior Engineer which is a supervisory cadre only if they possess a diploma /degree in Electrical Engineering and having a minimum service of 3 years in T1 cadre.

The candidate who join as T4 should serve a minimum period of 5 years before his promotion and consequently he should serve a minimum period of 3 years in T3, 3 years in T2 and 3 years in T1 cadres respectively before getting promoted to each of the next cadre.

Separate sanctioned strength may be fixed for the categories from T4 to T1 and separate guidelines may also be issued for the promotions from T4 to T1.

Mode of Recruitment: The recruitment to T4 cadre through Kerala Public Service Commission may be in district wise manner. Similarly the promotion to T3, T2 and T1 may also be in district wise. Only those employees who are promoted from T1 to Junior Engineer cadre needed to be appointed – anywhere in the State.

2. Entry Cadre II

The name of the cadre "Sub Engineer" may be changed to "Junior Engineer", which is a supervisory cadre 60% of the total cadre strength may be filled by direct appointment through Kerala Public Service Commission and 40% may be filled up by promoting qualified T1 employees.

Qualification for 60% appointed by KPSC for JE (Ele)

Diploma/Degree in Electrical Engineering with 60% aggregate marks. For SC/ST candidates 55% marks is sufficient..

Age: Upper age limit in 30 years for general candidates 5 years relaxation may be given to SC/ST candidates on upper age limit.

Qualification for 40% promotion to Junior Engineer Cadre (Ele)

Diploma/Degree in Electrical Engineering without any mark limit. Only the employees in the post of T1 and having diploma or degree in Electrical Engineering and minimum 3 years qualifying service in T1 alone may be promoted to Junior Engineer. The feeder category to Junior Engineer may be limited to T1 category alone and the employees below T1 cadre, who are having qualification can enter as Junior Engineer only through Kerala Public Service Commission, without any quota.

Promotion: Only the employees in the post of Junior engineer (Ele) having 3 years qualifying service may be promoted as Assistant Engineer (Entry cadre III) in the 40% quota. The promotion may be strictly in pure seniority basis. The 40% is based on existing vacancies of Assistant Engineer cadre (Remaining 60% is for direct recruitment through KPSC)

For the technical cadre of Civil Wing there are only 2 entry cadres.

Entry cadre I Junior Engineer (Civil)

All arising vacancies in this may be filled only by direct appointment through Kerala Public Service Commission.

Qualification:

Diploma/Degree in Civil/Engineering with 60% aggregate marks. For SC/ST candidates 55% marks in sufficient.

Age: Upper age limit is 30 years 5 years relaxation to SC/ST candidates on upper age limit.

Promotion: 40% of the Assistant Engineer (Civil) cadre strength may be filled by promoting Junior Engineer (Civil) on seniority basis. Junior Engineer (Civil) with 3 years qualifying service alone need be considered for promotion.

II. Existing Employees

About 90% of the existing employees in the workmen category in the technical wing are unqualified as per the regulations 6&7 stipulated by CEA. These employees should acquire the required qualification and after that sufficient effective training should be imparted to them.

The unqualified hands in the Assistant Engineer and Sub Engineer category having 3 years or less for retirement on superannuation need not be disturbed and they may be exempted from the above stipulation. They may be exempted from operation and maintenance jobs and may be re-deployed in offices like Customer Care Centre, APTS, Office places in Circle and Division Officers, Stores, Revenue Wing in Section Offices etc. If anybody in the above category expresses willingness to acquire the qualification and training stipulated by CEA, they may be given a chance for the same.

In the case of other unqualified employees in categories Electricity Worker, Lineman and Overseer, KSE Board Limited may conduct separate examination by following the syllabus stipulated in CEA Regulation in consultation and tie-up with State Government institutions. After passing the examination, these employees may be given rigorous training according to the syllabus and time duration envisaged by CEA regulations. A separate seniority list may b maintained for the candidates who pass the examination in parity with the existing seniority list. Failed employees may be given further chances for attending the subsequent examinations conducted by competent authority and a maximum of four (4) chances may be given to the candidates for passing the examination. The seniority of a candidate may be revised with new seniority list after passing examination in parity with the original seniority list. The list may be revised up to the time of his promotion. Examination may be conducted by Board and certificate may be issued to the passed candidates by the State Government.

The existing Overseers may have to acquire diploma qualification for becoming Sub Engineers.

In the care of Sub Engineers, about 87% candidates are under qualified and thus according to CEA regulation, they are not eligible for working in the Sub Engineer cadre, which is supervisory in nature. Those Sub Engineers who have minimum ITI or equivalent qualification and less than 3 years for retirement need not be given further promotion. Examination as per CEA regulation mentioned above is to be conducted separately for unqualified Sub Engineers. Time bound higher grade promotion applicable may be given to the existing unqualified hands instead of cadre promotion, if they do not pass the qualifying examination as per CEA regulations. They may never

be suffering from any financial loss. Such employees may be eligible for a maximum of 3 promotions/grade promotions. They may be imparted sufficient training in a time bound manner according to CEA regulations for enabling them to discharge their duties more efficiently. Regarding their retention in the present cadre Board may take up the matter with the Government for appropriate relaxation or orders.

A separate seniority list may be maintained for the qualified regular ITI/Diploma holders as per CEA regulations in each cadre and their promotion to the appropriate posts may be given according to the existing system. Applications may be invited from the qualified hands and a seniority list may be prepared and promotion may be given to them according to the new seniority list seniority in the new list is assigned to the qualified employees in parity with their seniority in the existing list. Once a person is promoted based on the revised seniority list, no Junior Senior anomaly fixation or restoration of seniority may be entertained.

3. Training

The employees may be given rigorous training according to the training syllabus and time duration envisaged by CEA regulation. RPTIs can be engaged for conducting the training and faculty members may be identified by Board. Training may be given according to seniority, KSEB Limited may arrange training for all categories based in their seniority in a phased manner.

4. General Suggestions

- (a) Higher studies like diploma/degree of employees may be at their own cost.
- (b) If anybody among the in-service candidates applying for Kerala Public Service Commission appointment for any post, they may be given a weightage or age relaxation with the concurrence of Kerala Public Service Commission.
- (c) A new pension scheme may also be formulated and the retirement age may be recommended as 60 as per the recruitment order.

- (d) For the next two or three years, in the case of Kerala Public Service Commission recruitment, Board has to take an appropriate decision regarding reporting of vacancies to Kerala Public Service Commission till the training and promotion policy is implemented in a full fledged manner.
- (e) Every retirement/VRS/death/promotion, vacancy in the Worker category may be vanished and changed as Technician IV. The recruitment in T4 va cancies may be according to the new system. Appropriate sanctioned strength may be prepared for the promoted categories in the new set up.
- (f) In future, the complete promotion may be according to qualification stipu lated in the CEA regulation.
- (g) The existing policy may be frozen on a nearby date subject to the sanctioning of time extension by the State Government.
- (h) The existing system may never be integrated with the new system and the existing employees and those who are advised by Kerala Public Service Commission or are in the existing Kerala Public Service Commission list may not be disturbed by the new system until their retirement.
- (i) There may be a separate wing for IT category with requisite qualifications.

In order to discuss the above narrated proposals of the Implementation Committee, a meeting is proposed to be held with the recognized trade unions by the undersigned on 05.07.2017 at 11 A.M in the Conference Hall in the 9th Floor of Vydyuthi Bhavanam. Hence you are hereby requested to depute two persons of your union to attend the meeting in time.

Yours faithfully,

DIRECTOR (GENERATION – CIVIL & HRM)

Our member Er. Priyanka. P. S (TVM unit) with her paintings at "Talking Colours" painting exhibition conducted by Chitrakalasangham at Museum auditorium, Trivandrum from 24th July to 27th July 2017.

Kasaragod unit honouring Master Abhiram, S/o Er Sugathan C G for his achievements in Roller skating and Guinness Book entry

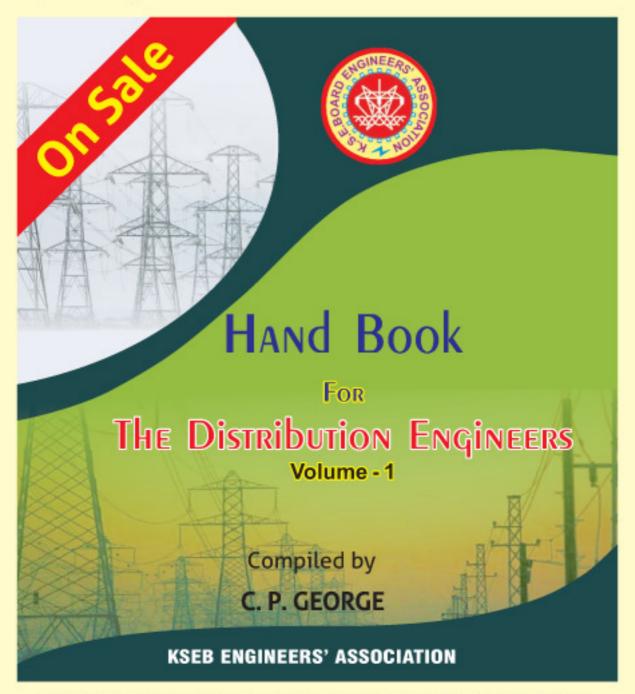
KSEB ENGINEERS' ASSOCIATION

Hydel Bullet Monthly RNI Reg.No.KERENG/2013/48628 Reg. No. KL/TV(N)/645/2016-2018 Price ₹ 10

Licensed to Post without pre payment.

No. KL/TV(N)WPP/203/ 2016 - 18 at Tvpm. RMS

Date of Publication 25-07-2017

Edited, Printed & Published by P. Muraly, Chief Editor, Hydel Bullet for and on behalf of KSEB Engineers' Association, Panavila, Trivandrum -01, Ph :0471-2330696, Email: hydelbulletin@gmail.com, Web: ksebea.in at Bhagath Printers, Pattom, Trivandrum - 4, Ph : 0471-4017097, bhagathprinters@gmail.com, bhagathpattom@yahoo.com,